

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

**OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU KOŚCIAŃSKIEGO
za 2024 rok**

**Kościan
Luty 2025 r.**

Spis Treści.

Wstęp	3
1. Sytuacja demograficzna	4
2. Ocena sytuacji epidemiologicznej w powiecie kościańskim w 2024 roku	6
3. Zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze	12
4. Stan sanitarny kąpielisk i obiektów użyteczności publicznej	16
5. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą	24
6. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	27
7. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży	36
8. Stan sanitarny obiektów Żywności i Żywienia	47
9. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	52
10. Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	69
11. Zakończenie	71
Załącznik nr 1. Wykaz rycin	72
Załącznik nr 2. Wykaz tabel	72
Załącznik nr 3. Wykaz zdjęć	72
Załącznik nr 4. Wykaz wykresów	73

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie (PPIS) wraz z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną (PSSE) realizował zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) oraz przepisach prawa normujących kompetencje Inspekcji Sanitarnej w zakresie:

1. higieny środowiska,
2. higieny pracy w zakładach pracy,
3. higieny procesów nauczania i wychowania w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych,
4. higieny wypoczynku i rekreacji,
5. warunków higieniczno-sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Prowadzona była również działalność oświatowo-zdrowotna w zakresie promocji zdrowia poprzez realizację programów edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim i lokalnym.

Realizując swoje obowiązki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny współpracował ze Starostą Kościańskim, Burmistrzami Miast i Gmin oraz z Wójtem Gminy Kościan. Współpraca dotyczyła w szczególności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, działań antykrzysowych oraz promocji zdrowia.

Ponadto współpracował z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Inspekcją Weterynaryjną, Inspekcji Ochrony Środowiska, Komendantami Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej oraz Policji.

W przedstawionym „Stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej powiatu kościańskiego w roku 2024” ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez poszczególne komórki organizacyjne Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie.

Prezentowane w przedkładanym dokumencie dane liczbowe pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2024 opracowanych na drukach, które zostały przekazane przez Główny Inspektorat Sanitarny. Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna powiatu kościańskiego zostały opublikowane na stronie internetowej pod adresem <https://www.gov.pl/web/psse-koscian>.

1. Sytuacja demograficzna

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kościanie działa na obszarze obejmującym 5 jednostek administracyjnych, a mianowicie: Miasto Kościan, Gmina Kościan Miasto i Gmina Czempień, Miasto i Gmina Krzywiń, Miasto i Gmina Śmigiel. Jest to obszar o powierzchni 722 km².

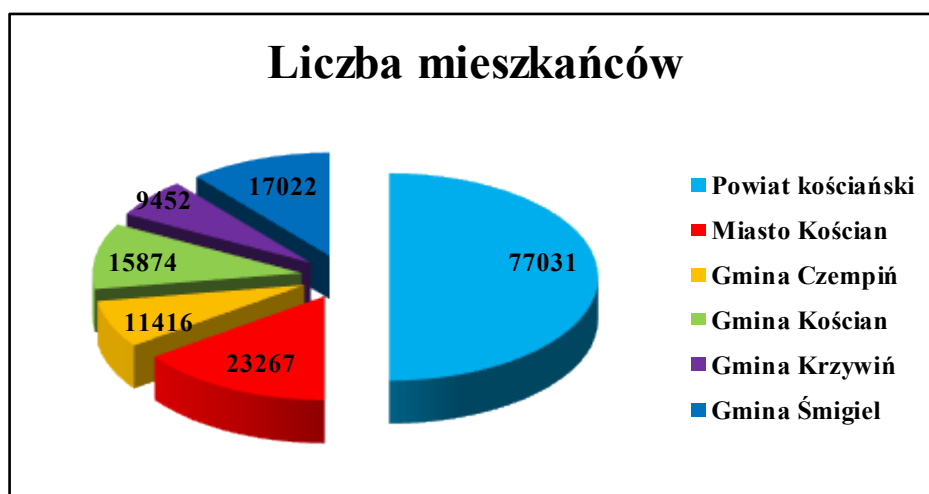
Ryc. 1. Mapa powiatu kościańskiego

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

	Liczba mieszkańców
Powiat kościański	77031
Miasto Kościan	23267
Gmina Czempień	11416
Gmina Kościan	15847
Gmina Krzywiń	9452
Gmina Śmigiel	17022

Tabela nr 1. Sytuacja demograficzna.

Wykres nr 1. Ludność w powiecie kościańskim.

Stan na dzień 30.06.2024 r. - źródło GUS.

2. Ocena sytuacji epidemiologicznej w powiecie kościańskim w 2024 roku

Dokonując oceny sytuacji epidemiologicznej w roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem 2023, stwierdzono różnice w ilości występowania chorób zakaźnych takich jak: ospa wietrzna, płonica, borelioza, gruźlica, wirusowe zapalenie wątroby oraz pogryzienia przez zwierzęta.

Jednostka chorobowa	Powiat kościański	
	Zachorowania 2023 r.	Zachorowania 2024 r.
Salmonellozy - zatrucia pokarmowe	4	10
Bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem	1	18
Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem	48	159
Różyczka	1	0
Płonica	36	74
Ospa wietrzna	297	118
WZW typu B	7	5
WZW typu C	6	7
Gruźlica	3	2
Zakażenia SARS-CoV-2	347	206
Borelioza	15	11
Pogryzienia przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę ogółem	82	60

Tabela nr 2. Liczba zachorowań na choroby zakaźne w latach 2023 – 2024.

2.1. Choroby, w zakresie których prowadzi się szczepienia ochronne, w tym objęte programem eliminacji

W roku sprawozdawczym, tak jak w 2023 roku, nie zarejestrowano zachorowań na błonicę, *poliomyelitis*, ostre porażenie wiotkie, kleszczowe zapalenie mózgu, ospę prawdziwą, WZW typu A, tężec.

W 2024 roku zarejestrowano 5 przypadków zachorowania na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu B. W 2023 roku było ich 7. Zachorowania wystąpiły u 2 kobiet i 5 mężczyzn. Zachorowania te wystąpiły u osób nienależących do grupy szczególnie narażonych. U osób zakażonych wykryto kwas nukleinowy, leczone były ambulatoryjnie.

W roku 2023 odnotowano 1 zachorowanie na różyczkę, w roku sprawozdawczym nie odnotowano takich zachorowań. Jedno dziecko z podejrzeniem różyczki wg zaleceń lekarskich otrzymało skierowane na badania potwierdzające chorobę, jednak z uwagi na odmowę matki dziecka, badania te nie zostały wykonane.

W roku 2024 odnotowano 53 zachorowania na krztusiec, w tym 3 osoby były hospitalizowane.

Dla porównania, w 2023 roku zarejestrowano 1 zachorowanie na krztusiec. Wszystkie osoby wg wytycznych były leczone antybiotykami makrolidowymi.

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na odrę, podobnie jak w roku poprzednim.

1 czerwca 2023 roku wprowadzony został Program Szczepień Ochronnych przeciw HPV. Program bezpłatnych szczepień ochronnych przeciw HPV w 2023 roku przeznaczony był dla chłopców i dziewczynek z roczników 2010, 2011.

W 2024 roku Powszechny Program Bezpłatnych Szczepień Ochronnych przeciw HPV został poszerzony. Od 1 września 2024 roku na terenie szkół mogą być wykonywane szczepienia przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) przez lekarza POZ za zgodą dyrektora placówki oświatowej. Program przeznaczony jest dla dziewcząt i chłopców po ukończeniu 9 roku życia, do ukończenia 14 roku życia, tj. od dnia 9 urodzin do dnia poprzedzającego 14 urodziny - w schemacie dwudawkowym (zalecenia obowiązują od 1 września br.).

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

W powiecie kościańskim w roku 2024 w programie tym uczestniczyły następujące placówki medyczne: SILVA s.c. Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego Czempień, Centrum Medyczne VITA-MED Czempień, Przychodnia Lekarza Rodzinnego w Śmiglu, Przychodnia Medycyny Rodzinnej „SALUS” Sp.J. Renata Błażeczek-Matyaszczyk, M.Waliszka-Machowiak w Krzywiniu, Przychodnia Lekarska SIGMA-MED Kościan, Przychodnia Lekarska SIGMA-MED Racot, Przychodnia Medycyny Rodzinnej w Starym Bojanowie, Poradnia Zespołu Lekarza Rodzinnego CENTRUM Sp. z o.o. w Kościanie.

Rok urodzenia dziecka	Liczba uczniów zaszczepionych preparatem GARDASIL	Liczba uczniów zaszczepionych preparatem CERVARIX
2011	173	10
2012	68	4
2013	50	2
2014	22	1
2015	19	0

Tabela nr 3. Liczba dzieci u których wykonano szczepienia przeciw HPV w placówkach medycznych uczestniczących w programie

W wyniku przeprowadzonej analizy wykonawstwa szczepień w powiecie kościańskim należy stwierdzić, że wyszczepialność uległa pogorszeniu w porównaniu do roku 2023. Jako główną przyczynę należy uznać działalnie i wpływ ruchów antyszczepionkowych. W związku z tym faktem, w celu wyegzekwowania obowiązku zaszczepienia małoletnich dzieci, Organ wszczyna postępowania administracyjne. W 2024 roku wydano 96 wezwań, 62 upomnienia oraz wystawiono 35 tytułów wykonawczych i skierowano 35 wniosków do Wojewody Wielkopolskiego celem wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Dla porównania w roku 2023 wydano 93 wezwania, 61 upomnień oraz 51 tytułów wykonawczych.

2.2. Neuroinfekcje oraz choroby meningokokowe, pneumokokowe i wywołane przez *Haemophilus influenzae*

W 2024 roku nie zarejestrowano zachorowań na Choroby meningokokowe, pneumokokowe i wywołane przez *Haemophilus influenzae*.

2.3. Choroby odzwierzęce

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na takie choroby jak: tasiemczycę, toksokarozę, włośnicę.

2.4. Inne choroby zakaźne

Dokonując oceny sytuacji epidemiologicznej roku sprawozdawczego tj. 2024, w porównaniu do 2023 roku, stwierdzono różnice w ilości zarejestrowanych chorób zakaźnych.

W roku 2024 zarejestrowano o 5 przypadków więcej zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy niż w roku 2023 oraz zarejestrowano o 9 przypadków więcej zakażeń jelitowych wywołanych przez norowirusy.

Odnotowano w 2024 roku o 9 zachorowań więcej na wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 niż w roku poprzednim.

W przypadku zachorowań na biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu odnotowano wzrost o 11 przypadków w porównaniu z rokiem 2023.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 51 takich przypadków, a w roku 2023 było 40 przypadków.

W 2024 roku zarejestrowano 5 przypadków zachorowań na biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO wśród dzieci do lat 2. W 2023 roku były 2 takie przypadki.

W roku 2024 nie zarejestrowano przypadków zakażenia jelitowego wywołanego przez *E. coli*, a w roku 2023 zarejestrowano 1 takie zachorowanie.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 1 zachorowanie na bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Yersinia enterocolitica*, a w roku 2023 nie odnotowano takich zachorowań.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 11 przypadków wywołanych przez *Clostridium difficile*, w tym 1 przypadek był leczony ambulatoryjnie, a pozostałe były hospitalizowane.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

W roku 2023 takich zachorowań było 9. W 2024 roku zarejestrowano 10 przypadków pojedynczych zatruc pokarmowych wywołanych przez *Salmonellozy*, w tym 7 wymagających hospitalizacji, natomiast w roku poprzednim były 4 takie przypadki.

W roku 2024 zarejestrowano 53 przypadki zachorowania na krztusiec, a więc nastąpił znaczny wzrost z rokiem poprzednim, w którym zarejestrowano tylko 1 przypadek.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 74 przypadki zachorowania na szkarlatynę, a w poprzednim roku 36 przypadków, a więc liczba zachorowań zwiększyła się o 38.

W 2024 roku podobnie jak w roku 2023 nie odnotowano zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 10 przypadków zachorowań na różę, natomiast w roku poprzednim tych zachorowań było o 8 przypadków mniej.

W roku 2024 nie zarejestrowano zachorowań na legionellozę, podobnie jak w poprzednim roku.

W 2024 roku zarejestrowano 118 przypadków zachorowań na ospę. Liczba ta zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego roku o 179 przypadków. Były to głównie pojedyncze przypadki zachorowań. W roku 2023 zarejestrowano 297 zachorowań.

W roku 2024 nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę, natomiast w roku poprzednim zarejestrowano 1 zachorowanie.

W roku 2024, podobnie jak w roku poprzednim, odnotowano 1 zachorowanie na rzeżączkę.

W 2024 roku zarejestrowano 5 przypadków zachorowań na kiłę. W poprzednim roku były 4 zachorowania. Zarejestrowany 1 przypadek był hospitalizowany.

2.5. Choroby szerzące się drogą pokarmową

W 2024 roku, tak jak w poprzednich latach, nie zarejestrowano zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome i czerwonkę.

W 2024 roku zarejestrowano 10 zachorowań na *Salmonellozę* jako pojedyncze zatrucia pokarmowe. W roku poprzednim zarejestrowano 4 zachorowania.

2.6. Zatrucia chemicznymi środkami ochrony roślin

W 2024 roku, podobnie jak w roku 2023, nie zarejestrowano w naszym powiecie zatruc środkami ochrony roślin.

2.7. Zatrucia grzybami

W 2024 roku, podobnie jak w roku 2023, nie zarejestrowano w naszym powiecie zatruć grzybami.

2.8. Zapobieganie wściekliznie

W roku 2024 przeprowadzono 60 wywiadów w związku z pogryzieniem przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę. U 9 osób wykonano szczepienia przeciwko wściekliznie, 1 osoba odmówiła szczepienia poekspozycyjnego. Ww. osoby zostały pokąsane przez psy, koty oraz tchórzofretkę. Osoby te zostały skierowane do punktu szczepień p/wściekliznie, gdzie lekarz podjął decyzję o konieczności zaszczepienia ich w związku z pogryzieniem przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę.

2.9. Ogniska epidemiczne

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano ognisk epidemicznych. Dla porównania, w 2023 roku zarejestrowano 1 ognisko zachorowań na COVID-19, które wystąpiło na Oddziale Rehabilitacji w SPZOZ w Kościanie oraz 1 ognisko na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii w SPZOZ Kościan. Wówczas czynnikiem etiologicznym była *Klebsiella Pneumoniae* MBL NDM+. Zakaziły się 4 osoby.

2.10. Koronowirus SARS-CoV-2

Sytuacja epidemiologiczna w 2024 roku w zakresie zachorowań na COVID-19 ustabilizowała się. Odnotowano zmniejszającą się ilość zakażeń i zachorowań. W 2024 roku odnotowano 205 przypadków COVID-19, w tym 7 osób było hospitalizowanych. Nie odnotowano zgonów. Dla porównania, w 2023 roku na COVID-19 zachorowało 347 osób, 1 osoba zmarła w miesiącu marcu.

W roku 2023 prowadzony był nadzór nad wariantami wirusa SARS-CoV-2. Przeprowadzane sekwencjonowanie - dokładne i wieloskładnikowe badanie genomu wirusa SARS-CoV-2 pozwoliło na określenie wariantu panującego wirusa. W roku sprawozdawczym zaprzestano nadzoru w tym kierunku. Liczba chorych wykonujących testy PCR znacząco zmalała, co uniemożliwiło wykonanie badania. Testy PCR zostały wyparte przez ogólnodostępne i tańsze, szybkie testy antygenowe.

3. Zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze

Na terenie powiatu kościańskiego w 2024 r. wodę do spożycia dostarczały 23 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Państwowa Inspekcja sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie art. 4 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 416), w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) oraz w oparciu o ustawę z dnia 7 marca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 757).

Lp.	Administrator	Wodociągi według dobowej produkcji wody (w m ³ /dobę)		
		<100	101 - 1000	1001-10000
1.	Wodociągi Kościańskie Sp. z o.o. ul. Czempieńska 2, 64-000 Kościan			Kościan
2.	Urząd Gminy w Kościanie, ul. Młyńska 15, 64-000 Kościan		Katarzynin Stare Oborzyska Wławie Mikoszki Racot	
3.	Zakład Komunalny w Śmiglu Sp. z o.o., ul. Harcmistrza Łukomskiego 19, 64-030 Śmigiel		Śmigiel Robaczyn Przysieka Polska Bronikowo Brońsko Spławie	
4.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Czempiniu Sp. z o.o. ul. Polna 2, 64-020 Czempień		Czempień Kolejowa Głuchowo Jasień Gorzyczki Czempień Borówko Piotrowo	
5.	Zakład Usług Wodnych Sp. z o.o. we Wschowie, ul. Nowopolna 5, 67-400 Wschowa	Bielewo Rąbinek	Żelazno Rąbiń	Rogaczewo Małe

**Tabela nr 4. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie powiatu kościańskiego
wg wydajności dobowej produkcji**

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

W roku 2024 objęto nadzorem sanitarnym wszystkie wodociągi będące w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie.

Ilość wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę nie zmieniła się w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Na terenie powiatu kościańskiego 4 wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ilości powyżej 1000 m³/dobę lub zaopatrujące powyżej 5000 osób podlegają raportowaniu do Komisji Europejskiej. Są to:

- wodociąg publiczny Kościan sprzężony z 2 stacji uzdatniania – ujęcie Jesionowa i ujęcie Łazienki, zlokalizowany na terenie miejskim, którego administratorem są Wodociągi Kościańskie Spółka z o.o., ul. Czempieńska 2, 64-000 Kościan. Jest największym wodociągiem pod względem ilości produkowanej wody i liczby zaopatrywanej ludności. Produkcja wody wynosi 4682 m³/dobę, zaopatruje ok. 30 000 mieszkańców. Ujęcie Jesionowa razem z ujęciem Łazienki zaopatruje nie tylko miasto Kościan, ale również miejscowości takie jak: Kurza Góra, Kielczewo, Kokorzyn, Sierakowo, Szczodrowo, Pelikan;

- wodociąg publiczny Śmigiel, zlokalizowany na terenie miejskim, którego administratorem jest Zakład Komunalny w Śmiglu spółka z o.o. ul. Harcmistrza Łukomskiego 19, 64-030 Śmigiel. Produkcja wody wynosi 805,33 m³/dobę, zaopatruje 5933 mieszkańców. Ww. wodociąg zaopatruje miasto Śmigiel jak również okoliczne miejscowości: Poladowo, Nowa Wieś, Nowy Świat, Koszanowo (ul. Glinkowa, Dworska i Łąkowa);

- wodociąg publiczny Czempień Kolejowa, zlokalizowany na terenie miejskim, którego administratorem jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Czempiniu Sp. z o.o. ul. Polna 2, 64-020 Czempień. Produkcja wody wynosi 793,5 m³/dobę, zaopatruje 5819 mieszkańców. Ww. wodociąg zaopatruje część miejscowości Czempień i Stare Tarnowo, Słonin, Betkowo oraz miejscowość Iłówiec z gminy Brodnica;

- wodociąg publiczny Rogaczewo Małe, zlokalizowany na terenie wiejskim, którego administratorem jest Zakład Usług Wodnych we Wschowie, Sp. z o.o. ul. Nowopolna 5. Produkcja wody wynosi 1243,01 m³/dobę, zaopatruje 6604 mieszkańców. Wodociąg ten zaopatruje w wodę miasto Krzywiń oraz miejscowości leżące w gminie Krzywiń. Są to miejscowości: Rogaczewo Małe, Kopaszewo, Jerka, Zbęchy Pole, Zbęchy, Gierłachowo, Bieżyń, Mościszki, Cichowo, Łagowo, Boża Wola, Teklimyśl, Nowy Dwór i Bielewo.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Pozostałe funkcjonujące wodociągi to: Robaczyn, Brońsko, Przysieka Polska, Splawie, Wławie, Bronikowo, Bielewo, Żelazno, Rąbiń, Racot, Katarzynin, Stare Oborzyska, Mikoszek, Rąbinek, Gorzyczki, Piotrowo, Głuchowo, Jasień, Czempiń Borówko.

5.06.2024 r. została uruchomiona SUW Czempiń Borówko, która była wyłączona z użytkowania od 22.08.2023 r. Przyczyną wyłączenia była awaria stacji transformatorowej. Wykonano również opróżnienie i czyszczenie zbiorników retencyjnych. Przedstawione do PPIS w Kościanie sprawozdania z badań wykazały, że udało się przywrócić właściwą jakość wody produkowanej przez SUW Czempiń Borówko.

Wszystkie wodociągi zostały objęte nadzorem sanitarnym i wszystkie produkowały wodę dobrej jakości za wyjątkiem wodociągu publicznego Jasień. 3.10.2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie wydał decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia dostarczanej przez wodociąg publiczny Jasień do 5.02.2024 r. Ww. decyzja została wydana z uwagi na przekroczony poziom mętności i zawartość związków manganu i żelaza. Z uwagi na utrzymujące się dalsze przekroczenie zawartości związków manganu, 17.01.2024 r. została wydana decyzja zmieniająca termin wykonania obowiązku doprowadzenia jakości wody w zakresie zawartości manganu do wymagań określonych w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) do 5.08.2024 r. Do PPIS w Kościanie 9.07.2024 r. wpłynął kolejny wniosek o przedłużenie terminu wykonania decyzji. Prośba administratora wodociągu została zaakceptowana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kościanie. 22.07.2024 r. została wydana decyzja zmieniająca, w której ustalono nowy termin wykonania decyzji do 7.03.2025 r. Z uwagi na przekroczenia dopuszczalnej wartości manganu w dalszym ciągu obowiązuje komunikat w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z 1.09.2023 r. Komunikat informuje, że stwierdzone przekroczenia nie mają wpływu dla zdrowia konsumentów i mogą jedynie obniżać cechy organoleptyczne wody (mogą powodować zmianę smaku, brunatne zabarwienie armatury, przebarwienie bielizny podczas prania).

Przez cały rok sprawozdawczy dokonywano oceny jakości wody. Dokonywano je w oparciu o analizę uzyskanych wyników badań laboratoryjnych na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294). Łącznie wydano 178 ocen jakości wody na poszczególne wodociągi.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

W roku sprawozdawczym łącznie pobrano 218 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznych przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz 188 próbek wody w ramach kontroli urzędowych przez organy PIS. Próbki do badań zostały pobrane z punktów zgodności urządzeń wodociągowych, zgodnie z opracowanym i zatwierdzonym harmonogramem poboru prób wody na rok 2024.

Częstotliwość poboru próbek w 2024 r. ustalono na podstawie wielkości średniorocznej produkcji wody w m³/dobę z 2023 r. z poszczególnych wodociągów – zgodnie z wymaganiami cytowanego wyżej rozporządzenia. Badania wody realizowane były w oparciu o monitoring parametrów grupy A, parametrów grupy B oraz potrzeby wynikające z bieżącego nadzoru sanitarnego. Badania jakości wody z kontroli urzędowej PIS w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz częściowo parametrów grupy B wykonywano w akredytowanym Laboratorium Badań Wody Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie, natomiast w zakresie monitoringu parametrów grupy B (metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody) w akredytowanym Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

Sporadycznie w wodzie występowały zanieczyszczenia mikrobiologiczne w postaci bakterii grupy coli, ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72 h oraz przekroczenia parametrów fizykochemicznych: związków żelaza, manganu, mętności, barwy, glinu, azotanów, jonu amonowego. Każdorazowo przedsiębiorstwa wodociągowe podjęły działania naprawcze mające na celu bezzwłoczne wyeliminowanie przekroczeń. Działania naprawcze polegały m.in. na zwiększeniu częstotliwości płukania filtrów i sieci, czyszczeniu aeratorów, wyczyszczeniu zbiorników retencyjnych czy przeprowadzeniu dezynfekcji sieci wodociągowej. Sytuacje związane z wystąpieniem przekroczeń nie zagrażały zdrowiu konsumentów. Z uwagi na stwierdzone przekroczenia, na 3 urządzenia wodociągowe, na administratorów zostały wydane decyzje rachunkowe w związku ze sprawowaniem bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

W roku sprawozdawczym w zakresie sanitarno-technicznym skontrolowano 23 wodociągi. Przeprowadzono łącznie 23 kontrole. W roku sprawozdawczym w tej grupie wodociągów zakwestionowano stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-higieniczny jednego z wodociągów zlokalizowanego na terenie gminy Czempin. Została wydana decyzja administracyjna nakazująca zapewnić jego właściwy stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-higieniczny.

Z uwagi na pojawianie się przekroczeń parametrów fizykochemicznych i/lub bakteriologicznych, podczas prowadzonych kontroli, w celu podniesienia świadomości administratorów przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne na temat m.in.: znaczenia jonu amonowego oraz manganu w wodzie do spożycia przez ludzi oraz zagrożeń dla bezpieczeństwa związanych z podwyższonymi stężeniami jego wartości, występowania bakterii z grupy coli w wodzie przeznaczonej do spożycia, znaczenia i zagrożenia dla bezpieczeństwa zdrowotnego oraz postępowania w przypadku pojawienia się przekroczeń. Omawiano również potrzeby utrzymania instalacji technologicznej, w tym urządzeń we właściwym stanie sanitarno-technicznym w celu zapobiegania korozji i skutków jej pojawienia się.

4. Stan sanitarny kąpielisk i obiektów użyteczności publicznej

4.1. Kąpieliska naturalne i baseny sztuczne

W sezonie letnim 2024 w powiecie kościańskim funkcjonowały 3 kąpieliska: Kąpielisko Nowy Dębiec, Kąpielisko Plaża Miejska w Krzywiniu, Kąpielisko Plaża Główna Cichowo.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie sprawował nadzór nad jakością wody w kąpieliskach w czasie trwania sezonu zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem tj. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli (Dz.U. z 2019 r., poz. 255). Organizatorzy kąpielisk posiadają opracowane profile wody w kąpielisku zawierające opisy cech fizycznych, geograficznych i hydrogeologicznych wody.

W ramach kontroli urzędowej przed sezonem z kąpielisk zostały pobrane próbki wody oraz dokonano oceny wizualnej wody w celu dokonania oceny jej jakości. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie wydał ocenę dla tych kąpielisk. Woda nadawała się do kąpeli. W sezonie letnim zostały pobrane próbki wody jeszcze 3-krotnie na zlecenie organizatorów kąpielisk. Próbkę zostały pobrane zgodnie z wcześniej ustalonym z Inspekcją Sanitarną harmonogramem poboru próbek. W roku 2024 wydano 12 ocen jakości wody na kąpieliskach. Woda we wszystkich kąpieliskach przez cały sezon była przydatna do kąpeli. W czasie trwania sezonu kąpielowego nie stwierdzono żadnych zanieczyszczeń takich jak: przedmioty pływające, osady smoliste, oleje mineralne. Wszystkie kąpieliska zakończyły sezon kąpielowy 1.09.2024 r. Przez cały sezon nie stwierdzono obecności sinic w wodzie.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Informacje o jakości wody w kąpielisku oraz o panujących warunkach na bieżąco umieszczane były przez organizatora i Państwowego Inspektora Sanitarnego w Kościanie w Serwisie kąpieliskowym i były dostępne dla społeczeństwa na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Sanitarnego lub poprzez strony internetowe Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie.

Kontrole na kąpieliskach nie wykazały nieprawidłowości.

Organizatorzy kąpielisk właściwie przygotowali i utrzymywali infrastrukturę kąpielisk do użytkowania. Mając na uwadze bezpieczeństwo kąpiących się, wytyczono strefy głębokościowe, a na jednym z kąpielisk wyznaczono strefę dla dzieci kąpiących się. Zapewniono również ratowników WOPR. Wszystkie kąpieliska były prawidłowo oznakowane wymaganymi tablicami informacyjnymi i posiadały regulaminy korzystania z akwenów.

Po zakończeniu sezonu kąpielowego dla 3 kąpielisk przeprowadzono klasyfikację jakości wody (ocena została sporządzona na podstawie czterech sezonów kąpielowych). Jakość wody w 2 kąpieliskach oceniono jako **doskonałą** (Kąpielisko Nowy Dębiec i Kąpielisko Plaża Główna Cichowo), natomiast w jednym kąpielisku jako **dobrą** (Kąpielisko Plaża Miejska w Krzywiniu).

Wyszczególnienie		Liczba obiektów			
		wg ewidencji za rok 2024	skontrolowanych	w których jakość wody nie odpowiada wymaganiom	
				ogółem	Inne wymagania
Kąpieliska		3	3	-	-
w tym	morskie	-	-	-	-
	śródlądowe	3	3	-	-
Miejsca wykorzystywane do kąpiei		0	0	-	-

Tabela nr 5. Liczba kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpiei

W trakcie trwania sezonu kąpielowego prowadzony był Serwis Kąpieliskowy, gdzie na bieżąco umieszczane były informacje dotyczące m.in.: otwarcia i zamknięcia sezonu kąpielowego, ogólnego opisu wody w kąpielisku, danych Organizatora, warunków panujących na kąpielisku, wydanych bieżących ocen jakości wody przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

4.2. Baseny kąpielowe

W ewidencji PSSE w Kościanie znajdują się 2 baseny: Kompleks Basenów Letnich w Czempiniu zlokalizowany w Borowie - czynny sezonowo oraz pływalnia kryta w Kościanie - czynna cały rok.

Basen w Kościanie posiada następujące niecki basenowe: niecka sportowa, niecka rekreacyjna, brodzik oraz 2 whirlpoole. W obiekcie znajdują się do dyspozycji 4 rodzaje saun (sauny fińskie, sauna parowa, sauna na podczerwień). Do schłodzenia ciała po wyjściu z sauny służy niecka przeznaczona do kąpieli w zimnej wodzie lub kostkarka lodu. Dodatkowo można korzystać z tarasu zewnętrznego. W pomieszczeniu piwnicznym znajduje się grot solna oraz pomieszczenia do wykonywania masażów.

Kompleks Basenów Letnich w Czempiniu został oddany do użytkowania w 2024 roku. Dysponuje 2 nieckami basenowymi (niecka sportowa i rekreacyjna) oraz wodnym placem zabaw. Na placu zabaw zamontowany został pączek, tunel z kręgów, kwiatek storczyk, liść, śmigło, parasol, dysza galaretki, ryba.

Przeprowadzone kontrole w obiektach nie wykazały uchybień. Stan techniczny i sanitarny obiektów dobry.

Próbki wody zostały pobierane do badań zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. Wymagania, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, częstotliwość pobierania próbek, metodyki referencyjne analiz i sposób oceny oraz sposób informowania ludności o jakości wody na pływalniach określa Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1230). Próbki wody były pobierane w ramach kontroli urzędowej przez PIS oraz w ramach kontroli wewnętrznej przez administratora basenu.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Rodzaj kontroli	Liczba pobranych próbek w kierunku bakteriologii-czynym i fizyko-chemicznym	Liczba pobranych próbek w zakresie bakterii z rodzaju <i>Legionella</i> sp.	przekroczone parametry	Uwagi
Kontrola urzędowa	35	10	-	-
Kontrola wewnętrzna	228	42	azotany, chlor związany, chlor wolny, chloroform, pH, suma THM-ów potencjał redox enterokoki ogólna liczba mikroorganizmów w 36 °C <i>Legionella</i> sp.	Były to pojedyncze przekroczenia, nie zagrażające zdrowiu. W wyniku pojawienia się przekroczeń prowadzono działania naprawcze. Działania naprawcze w zależności od rodzaju przekroczenia polegały m.in. na przeprowadzeniu kilkakrotnej dezynfekcji szokowej, dokonaniu przegrzania instalacji, płukaniu instalacji, tak aby woda odpowiadała wymaganiom rozporządzeni Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1230).

Tabela nr 6. Liczba pobranych próbek wody - baseny

ogółem	w tym ile poborowych	w tym ile protokolarnych	uwagi:
8	8	2	-

Tabela nr 7. Liczba przeprowadzonych kontroli - baseny

4.3. Obiekty użyteczności publicznej

Obiekty użyteczności publicznej stanowią zróżnicowaną grupę zarówno pod względem ich przeznaczenia jak i wymagań sanitarnych, których spełnienie jest warunkiem ich bezpiecznego użytkowania. W roku 2024 na terenie powiatu kościańskiego, podobnie jak w latach poprzednich, kontroli zostały poddane wybrane grupy obiektów użyteczności publicznej, m.in. obiekty świadczące usługi fryzjerskie i/lub kosmetyczne, odnowy biologicznej, bazy noclegowej, ustępy publiczne, domy pomocy społecznej, obiekty obsługi pasażerów zbiorowego transportu publicznego, a także cmentarze i środki transportu do przewozu zwłok. Łącznie przeprowadzono 126 kontroli.

4.3.1. Ustępy publiczne

W rejestrze Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie znajdują się 3 ustępy publiczne w: Kościanie, Czempiniu i Śmiglu. Obiekty czynne przez cały rok.

Skontrolowano jeden ustęp znajdujący się w ewidencji. Kontrola wykazała, że obiekt jest w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Kontrolą objęto również ustępy, które funkcjonują tylko w sezonie letnim przy kąpieliskach (w Nowym Dębcu, Cichowie i Krzywiniu). Wszystkie toalety posiadają ściany i posadzki o powierzchniach zmywalnych, odpornych na działanie wilgoci. Pomieszczenia wentylowane. Obiekty na bieżąco sprzątane i dezynfekowane oraz właściwie wyposażone w środki do utrzymania higieny osobistej użytkowników. Dezynfekcja pomieszczeń i urządzeń prowadzona prawidłowo. Kontrole nie wykazywały nieprawidłowości.

4.3.2. Domy pomocy społecznej oraz dzienna i całodobowa pomoc społeczna

Pod nadzorem PSSE w Kościanie znajdują się 2 domy pomocy społecznej (DPS Jarogniewice i DPS Mościszki), 2 placówki zapewniające całodobową opiekę dla osób starszych (Dom opieki dla osób starszych „Pałacyk pod Dębami” w Oborzyskach Starych oraz Senior Residence – „Pałac Sławie Dom Seniora w Sławiu”), 1 placówka zapewniająca dzienną i całodobową opiekę funkcjonująca jako Dom dziennego i całodobowego pobytu seniora BUNIA oraz 3 inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej tj. Środowiskowy Dom Samopomocy

w Kościanie, Centrum Interwencji Kryzysowej w Kościanie i Ośrodek Wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Kościanie.

W roku 2024 w ww. obiektach przeprowadzono 5 kontroli pod kątem sanitarnym i technicznym oraz 3 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi lub wydanymi zaleceniami pokontrolnymi. Została wydana 1 decyzja administracyjna umarzająca postępowanie administracyjne z uwagi na usunięcie nieprawidłowości przed wydaniem decyzji administracyjnej nakazującej ich usunięcie oraz wydano 3 decyzje płatnicze (jedna decyzja za stwierdzone nieprawidłowości, dwie decyzje za przekroczenia badań wody ciepłej w kierunku *Legionella sp.*). Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały, że stan obiektów ulega systematycznej poprawie.

4.3.3. Zakłady fryzjerskie, zakłady kosmetyczne, inne zakłady, w których są świadczone więcej niż jedna z usług (fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej), zakłady odnowy biologicznej i zakłady tatuażu.

Stałym nadzorem objętych jest: 63 zakłady fryzjerskie, 83 zakłady kosmetyczne, 25 innych zakładów, w których są świadczone więcej niż jedna z usług, 26 zakładów odnowy biologicznej i 1 zakład tatuażu. Ogółem wykonano 73 kontrole: 32 w zakładach fryzjerskich, 30 w zakładach kosmetycznych, 5 w innych zakładach, 5 w zakładach odnowy biologicznej i 1 w zakładzie tatuażu. Stan sanitarny i techniczny w większości obiektów nie budził zastrzeżeń. W 3 zakładach kosmetycznych stwierdzono zły stan sanitarny. Nałożono mandaty karne o łącznej wysokości 650 zł. Z uwagi na stwierdzony zły stan sanitarno-techniczny, na jeden zakład kosmetyczny została wydana decyzja administracyjna umarzająca postępowanie administracyjne. Nieprawidłowości zostały usunięte przed wydaniem decyzji administracyjnej nakazującej ich usunięcie. Za czynności kontrolne podmiot został obciążony decyzją rachunkową.

We wszystkich obiektach dezynfekcja prowadzona była w sposób prawidłowy. W obiektach stosowana jest dezynfekcja chemiczna, a w niektórych zakładach dodatkowo sterylizacja promieniami UV. Coraz rzadziej stosowane są aparaty kulkowe.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

W zakładach kosmetycznych dodatkowo do sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku stosowane są myjki ultradźwiękowe i/lub autoklawy, w zależności od zakresu świadczonych usług.

Zabiegi związane z naruszeniem ciągłości tkanek wykonywane są w rękawiczkach jednorazowego użytku, przy pomocy jednorazowych narzędzi lub narzędzi wielokrotnego użytku. W zakładzie tatuażu sprzęt wykorzystywany przy świadczeniu usług jest jednorazowy, sterylnie zapakowany. Maszynki do tatuażu nie wymagają sterylizacji (posiadają wymienne końcówki jednorazowego użytku), podczas zabiegów są odpowiednio zabezpieczone.

Dezynfekcja sprzętu w obiektach prowadzona prawidłowo i z odpowiednią częstotliwością.

W czasie kontroli zwraca się uwagę na stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, wyposażenia i urządzeń zapewniających utrzymanie porządku i czystości w obiekcie, sposób przechowywania kosmetyków oraz narzędzi fryzjerskich i kosmetycznych, ich dezynfekcję i sterylizację, terminy ważności środków dezynfekcyjnych i postępowanie z bielizną. W kontrolowanych zakładach stosowano bieliznę jednorazowego oraz wielokrotnego użytku. Bielizna wielokrotnego użytku oddawana jest do pralni zewnętrznych lub prana poza obiektami usługowymi - w domach właścicieli. Odzież ochronna prana jest we własnym zakresie poza miejscem świadczenia usług lub oddawana do pralni razem z bielizną wielokrotnego użytku. W zakładach kosmetycznych zwraca się ponadto uwagę na sposób postępowania z odpadami infekcyjnymi związanymi z zanieczyszczeniem materiałem organicznym. W gabinetach traktowane są one jako odpady medyczne, które bezpośrednio po użyciu wyrzucane są do szczelnych pojemników i usuwane zgodnie z przepisami o odpadach medycznych. Właściciele wówczas mają podpisane umowy na odbiór odpadów o kodzie 180 103 oraz dokumenty potwierdzające ich odbiór. Do czasu odbioru przechowywane są w sposób odpowiedni.

W celu podniesienia świadomości wśród właścicieli branży beauty, podczas kontroli przeprowadzano działania kontrolno-informacyjne z zakresu m.in.: postępowania z bielizną, prawidłowej dezynfekcji i sterylizacji narzędzi, potrzeby przeglądów i czyszczenia klimatyzacji, zasad postępowania z odpadami medycznymi czy potrzeby datowania otwieranych kosmetyków.

4.3.4. Obiekty komunikacji publicznej

W tej grupie obiektów skontrolowano ogółem 2 obiekty PKP oraz 1 obiekt PKS.

Budynki dworców PKP bez większych uszkodzeń. Przyległy teren czysty i zadbane. Dworzec PKP w Kościanie przystosowany jest dla potrzeb osób niepełnosprawnych (posiada podjazd oraz toalety dla niepełnosprawnych). Na dworzec PKP w Starym Bojanowie zostały wydane zalecenia dotyczące uzupełnienia odstraszaczy gołębi lub wymiany na nowe w przypadku ich uszkodzenia oraz odnowienia powłoki malarskiej drewnianych elementów konstrukcji dachowej narażonej na oddziaływanie negatywnych czynników atmosferycznych, oraz zabezpieczenia jej przed szkodnikami i korozją biologiczną.

Dworzec PKP Stare Oborzyska nadal nie jest użytkowany – podróżni nie korzystają z budynku dworca z uwagi na brak wyznaczonego miejsca do zatrzymania się pociągu. Dla podróżnych został wyznaczony przystanek PKP.

Nie stwierdzono zaniedbań w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów komunalnych.

4.3.5. Hotele i obiekty wczasowo–turystyczne

W ewidencji PSSE w Kościanie znajduje się 6 obiektów hotelarskich, 1 motel, 1 pensjonat, 11 obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (w tym obiekty agroturystyki). W powiecie kościańskim można zauważyć, że z roku na rok maleje liczba obiektów agroturystycznych. Ogółem w tej grupie obiektów przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych.

Stan sanitarno-techniczny w obiektach, za wyjątkiem 2 nie budził zastrzeżeń.

W dwóch obiektach stwierdzono nieprawidłowości pod względem sanitarno-technicznym. Zostały wydane decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości oraz 2 decyzje rachunkowe za czynności kontrolne. Dodatkowo na właściciela jednego z tych obiektów został nałożony mandat karny w wysokości 100 zł. Pozostałe przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień. Postępowanie z bielizną jest prawidłowe. Obiekty są wyposażone w wystarczającą ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych. Wszystkie kontrolowane hotele i pozostałe obiekty tej grupy zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych, natomiast ścieki odprowadzane są do sieci kanalizacji, zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni. Czystość bieżąca zachowana. Otoczenie obiektów czyste i zadbane.

Właściciele obiektów nie prowadzą monitoringu jakości ciepłej wody użytkowej w zakresie obecności w wodzie bakterii z rodzaju *Legionella sp.* Podczas kontroli właściciele informowani są o konieczności prowadzenia badań jakości ciepłej wody użytkowej w zakresie *Legionella sp.* oraz o zagrożeniach wynikających w przypadku skolonizowania sieci przez bakterie z rodzaju *Legionella sp.* Na obiektach zostały przeprowadzone działania kontrolno-informacyjne w tym zakresie, w celu zwiększenia świadomości właścicieli.

4.3.6. Inne obiekty użyteczności publicznej

W tej grupie znajdują się obiekty takie jak: place zabaw, stadion sportowy, orliki, stacje paliw, cmentarze, prosekatorium, kostnice i dom pogrzebowy. Ogółem przeprowadzono 36 kontroli.

W grupie tych obiektów została wydana 1 decyzja administracyjna nakazująca usunięcie nieprawidłowości z uwagi na zły stan techniczny pomieszczeń oraz 1 decyzja rachunkowa za czynności kontrolne. Pozostałe skontrolowane obiekty utrzymywane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym. Gospodarka odpadami stałymi i ciekłymi prawidłowa.

5. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W podmiotach wykonujących działalność leczniczą, podczas prowadzonych kontroli, w celu podniesienia świadomości właścicieli podmiotów oraz zatrudnionego personelu, przeprowadzano działania edukacyjno-informacyjne dotyczące m.in.: zagrożeń zdrowotnych związanych z występowaniem bakterii z rodzaju *Legionella sp.*, wpływu radonu na organizm człowieka, zasad postępowania w celu zminimalizowania stężenia radonu w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, zasad właściwej klasyfikacji odpadów medycznych oraz prawidłowego postępowania z odpadami medycznymi.

5.1. Obiekty leczenia zamkniętego

Na terenie powiatu kościańskiego funkcjonowały 2 obiekty leczenia zamkniętego:

1. Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne w Kościanie wraz z oddziałami: Oddział Leczenia Uzależnień w Kościanie i Oddział Psychiatryczny w Wonieścu.
2. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Kościanie.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

W roku 2024 zostały skontrolowane 2 placówki. Łącznie przeprowadzono 11 kontroli (4 kontrole kompleksowe, 1 kontrola sprawdzająca, 2 kontrole interwencyjne, 4 poborowe).

Łącznie zostały wydane 2 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości z terminem wykonania i 2 decyzje rachunkowe za czynności kontrolne.

Decyzje administracyjne zostały wydane z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń. Jedna decyzja została wydana po kontroli interwencyjnej, która po części potwierdziła stawiane zarzuty. Stwierdzone podczas kontroli sanitarnych nieprawidłowości dotyczyły m.in.: niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego ścian i/lub podłóg w salach chorych, łazienkach ogólnodostępnych i świetlicach (ściany z licznymi ubytkami i uszkodzeniami, a niektóre z oznakami pleśni), złego zabezpieczenia pojemników na brudną bieliznę czy brudnych zużytych pieluch, zniszczonych i uszkodzonych parapetów i szaf w salach chorych.

Kontrola sprawdzająca wykonania jednej decyzji administracyjnej wykazała, że decyzja została wykonana w całości. Wszystkie nieprawidłowości zostały usunięte. Natomiast nieprawidłowości z drugiej decyzji administracyjnej mają zostać usunięte do 31 grudnia 2026 r.

Ponadto w obiektach leczenia zamkniętego nadzorowano jakość wody ciepłej w instalacji wewnętrznej budynków. Próby wody zostały pobrane w ramach nadzoru sanitarnego z Wielkopolskiego Centrum Neuropsychiatrycznego w Kościanie, Wielkopolskiego Centrum Neuropsychiatrycznego Oddział Leczenia Uzależnień w Kościanie, Wielkopolskiego Centrum Neuropsychiatrycznego Oddział Psychiatryczny w Wonieściu oraz SP ZOZ w Kościanie.

Łącznie pobrano 16 próbek wody. W ramach nadzoru w Wielkopolskim Centrum Neuropsychiatrycznym w Kościanie pobrano łącznie 12 próbek, natomiast w SPZOZ w Kościanie – 4. Żadne badania nie wykazały przekroczeń.

Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie stwierdził, że w badanym zakresie woda spełniała wymagania określone w Załączniku nr 5 pkt A rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294).

5.2. Obiekty leczenia otwartego

Ewidencja Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie w 2024 r.:

- liczba podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	34
- liczba indywidualnych praktyk lekarskich ogółem	52
- liczba indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich	6
- grupowe praktyki lekarskie	1
- liczba indywidualnych praktyk pielęgniarских	20

W związku z przeprowadzonymi kontrolami bieżącymi, nie wydano decyzji administracyjnych i decyzji płatniczych. Łącznie przeprowadzono 26 kontroli.

Stan sanitarny i techniczny obiektów należących do tej grupy nie budził zastrzeżeń. Placówki są dostosowane do wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 402).

Wzmógłony został nadzór nad wytwarzaniem, gromadzeniem i przechowywaniem odpadów medycznych wytwarzanych w podmiotach. Postępowanie z odpadami było prawidłowe, zgodne z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego postępowania z odpadami medycznymi (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1975). W jednym z kontrolowanych podmiotów procedura postępowania z odpadami wymagała zaktualizowania i doprecyzowania. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała, że procedura została zaktualizowana. Za czynności kontrolne na podmiot wydano decyzję rachunkową. W zakresie bieżącej czystości i zachowania reżimu sanitarnego w obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.3. Gabinety profilaktyczne i pomocy przedlekarskiej w szkołach

Liczba obiektów w ewidencji w PSSE w Kościanie – 20, z czego w roku 2024 kontrolą objęto 6 gabinetów.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych gabinetów - dobry. Pomieszczenia czyste. Za czystość w obiektach odpowiada osoba zatrudniona przez szkołę. Środki czystościowe i sprzęt porządkowy zapewnia szkoła.

Skontrolowane higienistki nie wytwarzały odpadów medycznych. Ich gabinety profilaktyki i pomocy przedlekarskiej nie są traktowane jako gabinety zabiegowe, w których udziela się świadczeń medycznych. Zatem nie są wytwórcami odpadów medycznych.

Pomimo, że nie wszystkie higienistki wytwarzały odpady medyczne, wszystkie posiadały opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi oraz zapobiegawczo posiadały pojemniki przeznaczone do gromadzenia ww. odpadów. W razie ich wytworzenia higienistki znają zasady postępowania z odpadami medycznymi i postępują zgodnie z obowiązującymi przepisami.

6. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

Główny cel działania związany jest z nadzorem nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w celu zapobiegania powstania chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych oraz wyznaczenie i usunięcie niekorzystnych dla zatrudnionych osób czynników, a także wypracowanie lepszych warunków pracy. Stan zdrowia pracowników w znacznym stopniu zależy od zagrożeń zawodowych. Z tego powodu działania nadzоровe prowadzone są w zakresie zagadnień związanych z ochroną pracowników przed utratą zdrowia, która może nastąpić w wyniku oddziaływania czynników związanych ze środowiskiem pracy, takich jak czynniki fizyczne (np. hałas, wibracja), czynniki chemiczne (np. rakotwórcze, mutagenne) czy czynniki biologiczne.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego zasadniczymi kierunkami działania realizowanymi podczas sprawowanego bieżącego nadzoru przez Sekcję Higieny Pracy w 2024 roku były:

- działania kontrolne i edukacyjne w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym,
- czynności kontrolne z uwzględnieniem danych dotyczących zidentyfikowanych przekroczeń poziomu odniesienia średniorocznego stężenia promieniotwórczego radonu w powietrzu w kontrolowanych zakładach pracy,
- realizowanie zadań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, a także zbieranie informacji z zakresu legalnego obrotu prekursorami narkotyków,

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

- nadzór nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych, w szczególności kontrola rodentycydów i insektycydów (produkty biobójcze grupy produktowej PT 14 i 18) stosowanych do deratyzacji i dezynsekcji pomieszczeń i zabudowań, ze szczególnym naciskiem na podmioty będące wyspecjalizowanymi dostawcami powyższych produktów (sprzedaż stacjonarna i internetowa) oraz podmioty stosujące je w działalności zawodowej,
- nadzór nad produktami kosmetycznymi (producenci, osoby odpowiedzialne, importerzy),
- prowadzenie działań w zakresie monitorowania pojawiania się nowych produktów, substancji psychoaktywnych, skutków wywołanych ich użyciem i miejsc występowania, prowadzenie działań profilaktycznych oraz współpracowanie z innymi jednostkami w aspekcie podnoszenia wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków zastępczych, substancji psychoaktywnych,
- kontrola asortymentu produktów zawierających kwas ibotenowy i muscymol w postaci grzyba muchomora czerwonego lub innych produktów zawierających te substancje oraz asortymentu na bazie konopi,
- w 2024 roku sukcesywnie przekazywano pracodawcom informacje dotyczące rakotwórczego pierwiastka jakim jest radon; wskazywano na miejsca występowania, skutki działania oraz przekazywano informację na temat sposobów zapobiegania lub ograniczania narażenia na radon; dodatkowo opracowano ulotkę w formie drukowanej, zawierającą najważniejsze informacje dotyczące radonu, którą przekazywano pracodawcom.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

W roku 2024 w ewidencji Sekcji Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie zarejestrowanych było 308 zakładów, które zatrudniały ogółem 9235 pracowników.

Liczba zatrudnionych w zakładzie pracy	Liczba zakładów w roku 2024
do 9	139
10-49	123
50-249	41
>250	5
RAZEM	308

**Tabela nr 8. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją według liczby
zatrudnionych w powiecie kościańskim w roku 2024.**

W roku 2024 kontrolą objęto 64 zakłady pracy, przeprowadzając w nich 70 kontroli. Najliczniejszą grupę skontrolowanych zakładów stanowiły zakłady branży metalowej oraz podmioty wprowadzające do obrotu i stosujące substancje i mieszaniny chemiczne, w tym m.in. produkty biobójcze stosowane do deratyzacji i dezynsekcji pomieszczeń i zabudowań, ze szczególnym naciskiem na podmioty będące wyspecjalizowanymi dostawcami powyższych produktów (sprzedaż stacjonarna i internetowa) oraz podmioty stosujące je w działalności zawodowej. Kontrolowano również produkty biobójcze z grupy dezynfektantów i algicydów stosowanych do dezynfekcji i zabezpieczania basenów kąpielowych przed wzrostem glonów i innych mikroorganizmów.

Pozostałe kontrole były prowadzone w zakładach o największych zagrożeniach zawodowych, budzących zastrzeżenia pod względem sanitarno-technicznym oraz tych, w których wyniki badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy odbiegały od wymagań określonych przepisami.

Prowadzono nadzór nad zakładami pracy, w których pracownicy narażeni są na substancje, mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, kontynuowano nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości podczas kontroli wydano 9 decyzji administracyjnych.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (2 nakazy), stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych (10 nakazów), zaprzestania udostępniania na rynku (sprzedaż internetowa) produktu biobójczego z uwagi na brak wymaganego pozwolenia na obrót produktem biobójczym.

6.1. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy

Od wielu lat dominującym czynnikiem szkodliwym w kontrolowanych zakładach na terenie powiatu kościańskiego jest hałas. Przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu dotyczyło 350 pracowników zatrudnionych w 15 zakładach.

Ze względów technologicznych z reguły niemożliwe jest wyeliminowanie tego czynnika szkodliwego ze środowiska pracy. W związku z tym działania podejmowane przez Sekcję Higieny Pracy Powiatowej Stacji obejmują przede wszystkim nadzór nad wypełnieniem przez pracodawców obowiązków wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas.

Wymagane jest między innymi oznakowanie w zakładzie stref zagrożonych hałasem, zaopatrzenie pracowników w środki ochrony słuchu i egzekwowanie ich stosowania, sporządzenie i wprowadzenie w życie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas oraz informowaniu pracowników o ryzyku zawodowym.

W większości przypadków przestrzegany jest obowiązek stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej na stanowiskach pracy, na których stwierdzane są przekroczenia dopuszczalnych norm higienicznych.

Ponadto w wyniku prowadzonego nadzoru stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy, które dotyczyły:

- pyłów - 233 pracowników w 5 zakładach (pyłów drewna - 93 pracowników i 133 pracowników - pyły niesklasyfikowane ze względu na toksyczność);
- czynników chemicznych - 172 pracowników w 5 zakładach (krzemionki krystalicznej - 132 pracowników, manganu i jego związków nieorganicznych w przeliczeniu na Mn - 22 pracowników, heptanu i heksanu - 3 pracowników, ksylenu mieszaniny izomerów - 5 pracowników, tlenu diazotu - 2 pracowników).

Łącznie na ponadnormatywne stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy narażonych było 560 pracowników.

6.2. Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi

W roku 2024 w ramach nadzoru nad substancjami i ich mieszaninami przeprowadzono 37 kontroli u stosujących w działalności zawodowej chemikalia, 19 kontroli u wprowadzających do obrotu oraz 1 kontrolę u producenta substancji chemicznych. Podczas kontroli stwierdzano naruszenie przepisów w zakresie substancji i mieszanin chemicznych. Stwierdzono brak kart charakterystyki dla stosowanych w działalności zawodowej chemikaliów oraz aktualnego spisu tych produktów.

Podczas kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz aktów wykonawczych. Egzekwowano obowiązek posiadania aktualnych spisów tych substancji i ich mieszanin, kart charakterystyki oraz opakowań zabezpieczających przed ich szkodliwym działaniem, pożarem lub wybuchem. Ponadto, szczególną uwagę zwracano na stosowanie środków zapewniających pracownikom ochronę ich zdrowia i życia. Sprawdzono również warunki magazynowania substancji i ich mieszanin chemicznych.

W 2024 roku Sekcja Higieny Pracy realizowała wspólnotowy projekt REACH-EN FORCE 12 (REF-12) dotyczący egzekwowania zgodności importowanych substancji, mieszanin i wyrobów. W związku z realizacją projektu w firmie Jost Chemical Poland Sp. z o.o. w Kościanie przeprowadzono ocenę zgodności z wymogami rozporządzenia REACH i CLP dwóch importowanych spoza EOG substancji chemicznych wprowadzanych do obrotu.

Oceny dokonano dla dwóch substancji węglanu sodu i dwuwodnego mleczanu cynku. Nieprawidłowości w dokonywaniu rejestracji importowanych ww. substancji nie stwierdzono.

6.3 Substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki i procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym

W roku 2024 pod kątem narażenia na substancje chemiczne i ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym skontrolowano 16 zakładów. Były to zakłady sektora obróbki drewna, dystrybucji paliw na stacjach paliw, obróbki metali, produkcji chemikaliów i ochrony zdrowia. W trakcie kontroli zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie występowania czynnika rakotwórczego, mutagennego lub substancji reprotoksycznej, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, stosowanie na stanowiskach pracy właściwej wentylacji ogólnej i miejscowej, stosowanie środków ochrony indywidualnej, informowanie pracowników o potencjalnych skutkach zdrowotnych, wykonywanie profilaktycznych badań lekarskich z uwzględnieniem właściwego zakresu tych badań, wykonywanie badań środowiska pracy, a w przypadku stwierdzenia przekroczeń podejmowanie działań zmierzających do obniżenia stężeń poniżej NDS. Kontrolowano prowadzenie rejestrów czynników rakotwórczych pod kątem: wykazu stanowisk pracy, na których występuje narażenie, liczby pracowników pracujących w narażeniu, rodzaju podjętych środków i działań ograniczających stopień narażenia. Pracownicy mający kontakt z czynnikami rakotwórczymi wyposażeni są w odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej. Pracownicy objęci są szkoleniami z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, podczas których informowano o skutkach zdrowotnych wynikających ze styczności z czynnikami rakotwórczymi. W skontrolowanych zakładach w narażeniu na czynniki rakotwórcze lub mutagenne pracowało 166 osób, w tym 86 kobiet. Przeprowadzone kontrole w 16 zakładach wykazały nieprawidłowości, które dotyczyły braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy, braku rejestru prac i rejestru pracowników, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

6.4. Czynniki biologiczne

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu kościańskiego skontrolowano 9 zakładów, w których istnieje potencjalne zagrożenie czynnikami biologicznymi. Były to zakłady sektora ochrony zdrowia, zakłady rolnicze, w tym ферmy zwierząt, zakłady sektora spożywczego, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 2 i 3 grupy zagrożenia. Ogółem na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 2 i 3 grupy zagrożenia narażonych było 715 pracowników.

Dane te zostały ustalone w oparciu o informacje zawarte w ocenach ryzyka zawodowego przeprowadzonych na stanowiskach pracy.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że pracodawcy podejmują szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników, m.in. zapewniają środki ochrony indywidualnej, środki do odkażania skóry, właściwe (bezpieczne) warunki spożywania posiłków i napojów, instrukcje stanowiskowe, procedury, a także proponują uodpornienie przy pomocy dostępnych szczepionek.

W roku 2024 podczas kontroli pod kątem narażenia na czynniki biologiczne nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.5. Choroby zawodowe

Choroba zawodowa to pojęcie medyczno-prawne określające chorobę ujętą w wykazie chorób zawodowych, spowodowaną działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, albo w związku ze sposobem wykonywania pracy. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kościanie, realizując zadania dotyczące nadzoru nad zdrowotnymi warunkami środowiska pracy, prowadziła również postępowanie administracyjne w zakresie występowania chorób zawodowych.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kościanie w 2024 roku wpłynęły 4 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej. Ogółem przeprowadzono 7 postępowań administracyjnych w zakładach pracy.

W 2024 roku zostało wydanych 5 decyzji w sprawie chorób zawodowych:

- 1 decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej - obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz (poz. 21 wykazu chorób zawodowych);
- 4 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej – narządu głosu (poz.15 wykazu chorób zawodowych);

6.6. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W 2024 roku w ramach prowadzonego nadzoru skontrolowano 3 obiekty wprowadzające do obrotu produkty kosmetyczne. W wyniku przeprowadzonych kontroli dokonano przeglądu losowo wybranego asortymentu znajdującego się w sprzedaży. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Prowadzono również kontrole dotyczące wycofania z obrotu produktów kosmetycznych z uwagi na skażenie mikrobiologiczne.

Przeprowadzono 3 kontrole dotyczące wycofania z obrotu detergentu, który został zakwestionowany ze względu na nieprawidłowości dotyczące szczegółowych zasad pakowania oraz oznakowania. Opakowanie nie zawierało rozwiązania konstrukcyjnego wymagającego skoordynowanego działania dwóch rąk z użyciem siły, utrudniającej małym dzieciom otwarcie opakowania.

6.7. Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2024 roku przeprowadzono 2 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych w postaci grzyba muchomora czerwonego (*Amanita muscaria*) lub innych produktów zawierających w swoim składzie (zgodnie z deklaracją na opakowaniu) kwas ibotenowy lub muscymol, w tym kontrola asortymentu produktów na bazie konopi. Podczas kontroli nie stwierdzono, aby w kontrolowanych obiektach znajdowały się produkty, które swoim wyglądem wskazywałyby na środki zastępcze.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

W 2024 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie nie wpływały informacje o pojawiających się obiektach zajmujących się wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych. W związku z powyższym nie podejmowano działań kontrolnych i nie wydawano decyzji administracyjnych w tym zakresie. Na terenie powiatu kościańskiego nie zidentyfikowano przypadków dystrybucji oraz sprzedaży środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych i w związku z powyższym nie było konieczności podejmowania wspólnych kontroli z Policją lub innymi służbami.

Na bieżąco prowadzony jest monitoring zatruc środków zastępczymi dzięki nawiązanej współpracy z Wielkopolskim Centrum Neuropsychiatrycznym w Kościanie i Samodzielnym Publicznym ZOZ w Kościanie. W 2024 roku nie odnotowano przypadku zatrucia środkami zastępczymi.

12.08.2024 r., we współpracy z kościańską policją na terenie Komendy Powiatowej Policji w Kościanie, zorganizowane zostało stoisko edukacyjno-informacyjne „Wiem – nie biorę! Narkotyki i dopalacze zabijają” dla mieszkańców Kościana dotyczące akcji informacyjnej odnośnie środków zastępczych. Zainteresowani mogli zapoznać się z materiałami edukacyjnymi (np. ulotki, broszury) oraz uzyskać informacje na temat zagrożeń związanych ze stosowaniem nowych substancji psychoaktywnych oraz środków zastępczych.

W trakcie przeprowadzonych kontroli w 2024 roku w ramach nadzoru nad warunkami higieny pracy zbierano informację na temat przestrzegania zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w nadzorowanych zakładach. Działania te miały na celu ustalenie stanu faktycznego dotyczącego respektowania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

7. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży

W 2024 roku nadzorem sanitarnym objęto 208 obiektów stałych takich jak: żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, punkty przedszkolne, szkoły podstawowe, licea ogólnokształcące, zespoły szkół, placówki wsparcia dziennego, placówki wychowania pozaszkolnego oraz place zabaw. Łącznie, w roku sprawozdawczym, przeprowadzono 127 kontroli obiektów.

Działalność w zakresie higieny dzieci i młodzieży koncentrowała się w ciągu danego roku na prowadzeniu bieżącego nadzoru z uwzględnieniem:

- oceny warunków sanitarno-higienicznych w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3,
- oceny przestrzegania realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w podległych placówkach,
- oceny stanu technicznego i porządkowego pomieszczeń tj. sal zajęć, korytarzy, sal gimnastycznych wraz z ich zapleczem, terenów przyszkolnych (boisk, placów zabaw),
- oceny warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w podległych obiektach pod kątem posiadanej infrastruktury,
- oceny warunków sanitarno-higienicznych i sanitarno-technicznych pracy ucznia,
- oceny mebli szkolnych i sprzętu sportowego pod kątem posiadanych certyfikatów,
- oceny stanu sanitarno-technicznego placów zabaw zarówno przy placówkach oświatowo-wychowawczych, jak i na terenach rekreacyjnych,
- oceny posiadania przez podległe placówki wentylacji grawitacyjnej oraz mechanicznej,
- oceny warunków wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu.

Dodatkowo, w 2024 roku, w 12 szkołach podstawowych funkcjonujących na terenie powiatu dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych.

7.1. Remonty przeprowadzone w placówkach w roku sprawozdawczym

Zgodnie z przeprowadzoną oceną przygotowania placówek do nowego roku szkolnego oraz z informacjami uzyskanymi podczas bieżących kontroli w roku sprawozdawczym,

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

stwierdzono, że placówki działające na terenie powiatu kościańskiego, w miarę możliwości, przeprowadziły prace remontowo–przygotowawcze oraz prace konserwatorskie.

Prace te obejmowały:

- odmalowanie zaplecza sportowego – sali gimnastycznej;
- wymianę płytek na schodach zewnętrznych budynku;
- kompleksowy remont bloku żywienia – z wymianą sprzętów, instalacji oraz malowaniem pomieszczeń;
- przygotowanie pracowni tematycznych do zajęć dodatkowych lub prac indywidualnych – malowanie pomieszczeń i zakup niezbędnego wyposażenia;
- modernizacja bloku sportowego – utworzenie siłowni zewnętrznej – zakup sprzętu i jego montaż;
- montaż kostki brukowej przed częścią budynku szkolnego;
- malowanie zaplecza kuchennego, części sal lekcyjnych, pomieszczenia siłowni, szatni biblioteki;
- modernizację ogrodzenia;
- wymianę instalacji elektrycznej oraz oświetlenia w starej części Zespołu Szkół Ponadpodstawowych im. F. Ratajczaka w Kościanie;
- malowanie części sal lekcyjnych i sanitariatów szkolnych;
- wymianę płytek podłogowych w pomieszczeniu przy świetlicy szkolnej;
- wymianę blatów przy ławkach szkolnych;
- prace porządkowe i konserwatorskie na terenach przyszkolnych (boiska, place zabaw, tereny rekreacyjne);
- konserwację urządzeń na placach zabaw;

przebudowę budynku w Starym Gołębinie i dostosowanie części pomieszczeń na potrzeby przedszkola (Oddział Przedszkolny w Starym Gołębinie).

**Zdjęcie nr 1. Wyremontowana część budynku przeznaczona na Oddział Przedszkolny
w Starym Gołębiniu**

Zdjęcie nr 2. Sala zajęć 5,6-latków w Oddziale Przedszkolnym w Starym Gołębiniu

Zdjęcie nr 3. Sala zajęć 3,4-latków w Oddziale Przedszkolnym w Starym Gołębinie

Zdjęcie nr 4. Wyremontowane sanitariaty w Oddziale Przedszkolnym w Starym Gołębinie

Zdjęcie nr 5. Pomieszczenie szatni w Oddziale Przedszkolnym w Starym Gołębiniu

Ponadto, w Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. Franciszka Ratajczaka w Kościanie przeprowadzona została rozbudowa bazy szkolnej – ukończono budowę Centrum Kształcenia Praktycznego, gdzie powstały pracownie nauki zawodu oraz zaplecze sanitarne. Obiekt został połączony z budynkiem szkoły na poziomie pierwszego piętra.

7.2. Higiena procesu nauczania – higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

W 2024 roku ocena rozkładu zajęć lekcyjnych przeprowadzona została w 21 placówkach. Plan zajęć oceniony został w 13 szkołach funkcjonujących samodzielnie – 12 szkołach podstawowych i 1 liceum oraz 8 zespołach szkół. Analizy dokonano w odniesieniu do 328 oddziałów. Nieprawidłowości stwierdzono w 141 oddziałach w 14 szkołach (tab.9).

Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych				
Rodzaj placówki	Ocenie poddano rozkład zajęć lekcyjnych		Stwierdzono nieprawidłowości	
	ilość placówek	ilość oddziałów	ilość placówek	ilość oddziałów
Szkoły podstawowe	12	191	8	90
Liceum Ogólnokształcące	1	25	1	20
Zespoły szkół	8	112	5	31
Razem:	21	328	14	141

Tabela nr 9. Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych.

Zgodnie z wyjaśnieniami uzyskanymi od Dyrektorów szkół nieprawidłowości stwierdzone podczas analizy rozkładu zajęć lekcyjnych wynikają z organizacji pracy placówki, a także, podobnie jak w latach ubiegłych, podyktowane są niewystarczającą bazą lokalową w stosunku do liczby korzystających uczniów oraz dowozami uczniów.

7.3. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na sprzęt sportowy i meble szkolne

W roku sprawozdawczym, w trakcie bieżących kontroli sanitarnych, dokonywano oceny posiadania przez szkoły i przedszkola certyfikowanych mebli szkolnych i sprzętu sportowego.

Spośród 20 skontrolowanych przedszkoli wszystkie posiadają meble certyfikowane w 100%. Również zdecydowana większość szkół na terenie powiatu posiada 100% mebli certyfikowanych, spełniających wymagania ergonomii. Spośród 13 skontrolowanych szkół funkcjonujących samodzielnie 9 placówek posiada 100% certyfikowanych mebli, a 4 placówki posiadają meble certyfikowane w ponad 50%. Kontrole przeprowadzone w zespołach szkół wykazały natomiast, że 9 skontrolowanych placówek posiada meble certyfikowane w 100% (tab.10).

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Rodzaj placówek	Liczba placówek skontrolowanych, w których stwierdzono:				
	Meble nie posiadające certyfikatów	Odsetek mebli z certyfikatami wynosi			
		do 25%	do 50%	powyżej 50%	100%
Przedszkola	0	0	0	0	20
Szkoły podstawowe	0	0	0	3	9
Licea	0	0	0	1	0
Zespoły szkół	0	0	0	0	9
Razem	0	0	0	4	38

Tabela nr 10. Posiadane przez szkoły i placówki certyfikaty na meble.

Biorąc pod uwagę odsetek urządzeń i sprzętów sportowych z certyfikatami wszystkie przedszkola objęte kontrolą posiadają 100% certyfikowanego sprzętu sportowego. W ramach 12 skontrolowanych szkół podstawowych stwierdzono, że 1 ze szkół posiada do 50% sprzętu certyfikowanego, 7 szkół posiada powyżej 50% certyfikowanego sprzętu sportowego, natomiast pozostałe 4 posiadają 100% urządzeń i sprzętów sportowych posiadających certyfikaty. W przypadku 9 skontrolowanych placówek należących do zespołów szkół 7 placówek posiada sprzęt sportowy certyfikowany w 100%, a odsetek certyfikowanego sprzętu sportowego w pozostałych 2 skontrolowanych placówkach wynosi powyżej 50% (tab.11).

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Rodzaj placówek	Liczba placówek skontrolowanych, w których stwierdzono:				
	Wyłącznie sprzęt sportowy zakupiony przed 1997r.	Odsetek sprzętu i urządzeń z certyfikatami			
		do 25%	do 50%	powyżej 50%	100%
Przedszkola	0	0	0	0	20
Szkoły podstawowe	0	0	1	7	4
Licea	0	0	0	1	0
Zespoły szkół	0	0	0	2	7
Razem	0	0	1	10	31

Tabela nr 11. Posiadane przez szkoły i placówki certyfikaty na urządzenia i sprzęt sportowy

7.4. Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach

Spośród 23 skontrolowanych w 2024 roku placówek szkolnych gabinety profilaktyki i pomocy przedlekarskiej posiada 19 z nich (w tym 13 szkół podstawowych, liceum ogólnokształcące i 9 zespołów szkół). W pozostałych 4 placówkach oświatowych profilaktyczną opiekę zdrowotną zapewniono w pomieszczeniach zastępczych na terenie obiektu (tab.12).

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Rodzaj Placówki	Liczba szkół posiadających gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej	Liczba szkół w których pomoc zapewniono w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki	Liczba szkół, w których pomoc jest świadczona poza terenem placówki
Szkoły Podstawowe	10	3	0
Licea ogólnokształcące	1	0	0
Zespoły Szkół	8	1	0
Razem:	19	4	0

Tabela nr 12. Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej w szkołach.

Spośród 23 skontrolowanych w 2024 roku placówek szkolnych tylko 15 z nich zapewnia uczniom opiekę stomatologiczną. Na terenie jednej ze szkół podstawowych funkcjonuje gabinet stomatologiczny. Opieka stomatologiczna zorganizowana w oparciu o umowę zawartą przez organ prowadzący z gabinetem stomatologicznym zlokalizowanym poza terenem szkoły funkcjonuje w 11 placówkach. Z kolei w jednej z gmin na terenie powiatu opieka stomatologiczna w szkołach zapewniona jest poprzez dentobus.

7.5. Prowadzenie dożywiania w szkołach

Z przeprowadzonych w 2024 roku kontroli wynika, że w odniesieniu do 22 skontrolowanych placówek w 21 z nich prowadzone jest dożywianie uczniów. W 10 szkołach posiłki przygotowywane są na miejscu, a w kolejnych 11 placówkach posiłki są dowożone przez firmy zewnętrzne. W 9 szkołach ciepłe posiłki stanowią obiady jednodaniowe, a w 12 placówkach zapewniono obiady pełne dwudaniowe. Z ciepłych posiłków wydawanych w szkołach korzysta ogółem 2308 uczniów. Ponadto, w 3 szkołach funkcjonują sklepiki szkolne, a w 10 szkołach funkcjonują automaty z żywnością. Posiłki dofinansowane stanowią blisko 6,5% wszystkich obiadów wydawanych w szkołach (tab.13).

Rodzaj Placówki	Wydawanie ciepłych posiłków						Liczba dzieci i młodzież korzystających z posiłków dofinansowanych
	Liczba placówek			Liczba dzieci i młodzieży korzystających z:			
	OGÓŁEM	Obiady pełne	Obiady jednodaniowe	OGÓŁEM	obiadów pełnych	Obiadów jednodaniowych	
Szkoły Podstawowe	12	6	6	1612	1203	409	86
Licea ogólnokształcące	1	1	0	230	230	0	2
Zespoły Szkół	8	5	3	466	345	121	62
Razem:	21	12	9	2308	1778	530	150

Tabela nr 13. Prowadzenie dożywiania w szkołach

7.6. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2024 roku na terenie powiatu kościańskiego, zarówno w okresie zimowym, jak i letnim, zorganizowano 72 turnusy wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Wszystkie turnusy zostały zgłoszone w ogólnopolskiej, elektronicznej bazie wypoczynku MEN. Łącznie, w czasie trwania akcji wypoczynku, skontrolowano 21 turnusów wypoczynku, w tym: 7 turnusów wypoczynku zimowego oraz 14 turnusów wypoczynku letniego. W 2024 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, jako formy zorganizowanego wypoczynku przeważały te organizowane w miejscu zamieszkania, czyli półkolonie.

W wyniku kontroli ustalono, że z wypoczynku zorganizowanego na terenie powiatu kościańskiego w 2024 roku skorzystało łącznie 732 dzieci. Z kontroli przeprowadzonych podczas akcji zima i akcji lato wynika, że obiekty zostały właściwie przygotowane i zapewniały bezpieczne oraz higieniczne warunki wypoczynku, a ich stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

7.7. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów

W roku 2024 przeprowadzono w 12 placówkach oświatowych ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych. Oceną objęto łącznie 88 oddziałów szkoły podstawowej, a badaniu poddanych zostało 1500 uczniów. Przeprowadzone badanie wskazało, że prawidłową wagę tornistra szkolnego, która stanowiła do 10% masy ciała dziecka, posiadało 676 uczniów. Ponadto, przeprowadzone pomiary wskazały, że 633 uczniów posiadało tornister, którego waga mieściła się w zakresie 10-15% masy ciała danego dziecka. Wagę tornistra szkolnego, która stanowiła powyżej 15% wagi danego ucznia odnotowano w przypadku 191 osób.

Zdjęcie nr 6. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów przeprowadzona wśród uczniów Zespołu Szkół w Czachu

Przeprowadzone w roku 2024 kontrole pokazały, że wszystkie skontrolowane placówki zapewniają uczniom miejsce na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych – szafki uczniowskie z indywidualnymi skrytkami zapewnione w 19 placówkach, pozostałe skontrolowane obiekty zapewniają inne miejsce przeznaczone na ten cel – wyznaczone półki w salach zajęć lub bibliotece.

8. Stan sanitarny obiektów Żywności i Żywienia

W ewidencji Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie w roku 2024 znajdowało się 1375 zakładów, w tym 1351 obiektów żywieniowo-żywnościowych, 2 zakłady produkujące opakowania przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz 22 miejsca obrotu przedmiotami użytku.

Przeprowadzono ogółem 384 kontrole, w tym 27 kontroli interwencyjnych (22 kontrole w związku z interwencjami klientów + 5 kontroli w związku z powiadomieniami w systemie RASFF). Interwencje konsumentów dotyczyły przede wszystkim stwierdzenia w sprzedaży przeterminowanych środków spożywczych oraz niewłaściwego stanu sanitarnego. Ze wszystkich obiektów w ewidencji 697 zakładów zakwalifikowano do kategorii niskiego ryzyka, 533 zakwalifikowano do kategorii średniego ryzyka, 145 do kategorii wysokiego ryzyka.

W 965 obiektach żywieniowo-żywnościowych wprowadzone zostały zasady dobrej praktyki higienicznej, w 206 zakładach wdrożono zasady systemu HACCP, które są ważnym instrumentem mającym na celu pomoc przedsiębiorstwom sektora spożywczego w zakresie zachowania zgodności z zasadami higieny żywności.

W 2024 r. pobrano ogółem do badań 175 próbek, z czego:

- 113 zbadano mikrobiologicznie,
- 62 próbki pobrano do badań chemicznych.

113 próbek przekazano do Laboratorium w PSSE w Lesznie, 62 próbki przekazano do Laboratorium w WSSE w Poznaniu oraz do innych laboratoriów zewnętrznych.

Zakwestionowaniu uległo 10 próbek ze względu na wymagania mikrobiologiczne – 5 próbek ciasta z kremem niepoddanym obróbce cieplnej z uwagi na obecność *Listeria monocytogenes*, 5 próbek lodów z automatu ze względu na obecność *Enterobacteriaceae*. Po otrzymaniu wyników skontaktowano się bezzwłocznie z producentami. Wydano 2 decyzje wstrzymujące produkcję ww. produktów. Ponowne wznowienie produkcji nastąpiło po uzyskaniu przez producentów pozytywnych wyników badania ciasta i lodów. W 2024 roku wydano 381 decyzji, z czego 169 to rachunki wydane w formie decyzji, 6 decyzji wydano w celu poprawy stanu sanitarno-

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

technicznego, 73 decyzje zatwierdzające, 133 decyzje wykreślające zakłady z rejestru oraz decyzje zmieniające.

Przekazano do WPWIS wnioski o nałożenie kary pieniężnej za prowadzenie działalności obejmującej magazynowanie i sprzedaż środków spożywczych bez decyzji zatwierdzającej wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kościanie.

Nałożono 54 mandaty na sumę 18 100 zł.

8.1. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

Lp.	Nazwa grupy	Rok 2023 z uwagi na parametry mikrobiologiczne i chemiczne		Rok 2023 z uwagi na znakowanie	
		%	liczba	%	liczba
1.	Wody mineralne i napoje bezalkoholowe	0	0	0	0
2.	Lody	25	5	0	0
3.	Wyroby cukiernicze i ciastkarskie	50	5	0	0
4.	Mięso, podroby, przetwory mięsne	0	0	0	0
5.	Przetwory mleczne bez masła i lodów	0	0	0	0
6.	Masło	0	0	0	0
7.	Wyroby garmazeryjne i kulinarne	0	0	0	0
8.	Koncentraty spożywcze	0	0	0	0
9.	Tłuszcze roślinne	0	0	0	0
10.	Warzywa, przetwory i produkty warzywne	0	0	0	0
11.	Owoce, przetwory i produkty owocowe	0	0	0	0
12.	Ryby, owoce morza i ich przetwory	0	0	0	0
13.	Majonezy, musztardy, sosy	0	0	0	0
14.	Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	0	0	0	0
15.	Suplementy diety	0	0	0	0
16.	Przyprawy	0	0	0	0
17.	Drób i produkty drobiarskie, jaja	0	0	0	0

Tabela nr 14. Próby kwestionowane w 2024 r.

Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 156 próbek środków spożywczych-krajowych, z czego:

108 próbek zbadano mikrobiologicznie oraz 48 próbek zbadano chemicznie, zakwestionowano 10 próbek ze względu na wymagania mikrobiologiczne - obecność *Listeria monocytogenes* i *Enterobacteriaceae*.

8.2. Importowane środki spożywcze

W roku 2024 pobrano do badań z UE i z importu 13 próbek środków spożywczych, w tym:

- 5 próbek „imbir mielony” – (*Salmonella spp.*) import,
- 1 próbka „Exstra Virgin Olive Oil” (pestycydy) UE,
- 1 próbka „Morele” – (metale) UE,
- 1 próbka „Grapefruit”- (pestycydy) import,
- 2 próbki „Desery jedzone łyżeczką” (substancje dodatkowe) UE,
- 1 próbka „Winogrono” (pestycydy) import,
- 1 próbka „Papryka słodka” (pestycydy) UE,
- 1 próbka „Ryż brązowy” (pestycydy) UE.

8.3. Badania w kierunku wykrycia genetycznej modyfikacji

W 2024 r. pobrano do badań 1 próbkę produktu „Bobo Vita Porcja Zbóż mleczna 7 zbóż zbożowo-owsiana truskawka-banan po 8 miesiącu” w kierunku GMO oraz znakowania - próbka nie uległa zakwestionowaniu.

8.4. Ocena sposobu żywienia

Na terenie działalności PSSE w Kościanie żywienie zbiorowe zamknięte prowadzone jest w 67 placówkach.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Są to:

- 2 stołówki pracownicze,
- 2 bloki żywienia w szpitalu,
- 2 kuchnie niemowlęce,
- 5 bloki żywienia w domu opieki społecznej,
- 4 bloki żywienia w żłobku,
- 13 stołówek szkolnych,
- 1 stołówka w internacie,
- 29 stołówek w przedszkolach,
- 1 stołówka w zakładzie specjalnym,
- 8 - inne zakłady żywienia.

W ewidencji znajduje się 13 stołówek szkolnych i 29 bloków żywienia w przedszkolach. Posiłki częściowo są refundowane przez lokalne Ośrodki Pomocy Społecznej. Placówki oświatowe na terenie Gminy Kościan wprowadziły posiłki jednodaniowe lub dwudaniowe. Stawki żywieniowe w stołówkach szkolnych wynoszą przeciętnie 5,00 - 7,00 zł, natomiast w stołówkach przedszkolnych stawka żywieniowa wynosi 9,00 - 16,00 zł.

Szkoły objęte są programem „Szkłanka mleka”, „Owoc w szkole” refundowanym przez Agencję Rynku Rolnego. Dzięki temu dzieci otrzymują codziennie porcję mleka w kartoniku oraz dwa razy w tygodniu owoc lub warzywo.

Pracownicy bloków żywienia w szkołach i przedszkolach uczestniczą w szkoleniach nt. zdrowego odżywiania przez co zwiększa się świadomość personelu. Dyrektorzy placówek w sposób bardzo poważny podchodzą do zaleceń wydawanych przez Inspekcję Sanitarną, dzięki temu oferowane posiłki są coraz bardziej urozmaicone, zawierają owoce i warzywa, pieczywo razowe i są przygotowywane z wykorzystaniem odpowiedniej obróbki termicznej.

W czasie sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego oceniane są jadłospisy. Wszystkie zastrzeżenia i sugestie dot. jadłospisów są przyjmowane przez dyrekcję placówek i w miarę możliwości nieprawidłowości w tym zakresie są usuwane.

Większość szkół i przedszkoli dostosowała się do wymagań rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1169/2011 i opracowała wykaz składników, w tym zaznaczono alergeny dla oferowanych posiłków.

W 2024 r. pobrano w przedszkolach 3 próbki obiadów do badań w kierunku kaloryczności.

Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne im. Oskara Bielawskiego w Kościanie posiada własny blok żywienia. W placówce tej obliczana jest systematycznie kaloryczność przygotowywanych posiłków.

8.5. Nadzór nad przedmiotami użytku

W 2024 r. pobrano do badań 6 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością:

- 1 próbka kubek ceramiczny 250 ml SAFARI z motywem zwierząt - migracja ołowiu i kadmu (Dystrybutor Altom Gniezno),
- 1 próbka talerz z motywem zielonych liści - migracja ołowiu i kadmu (import Chiny),
- 1 próbka łyżka z otworami - suma pierwszorzędowych amin aromatycznych (UE Czechy)
- 1 próbka kubek szklany - na zielonej kalkomanii dwa białe kwiaty - migracja ołowiu i kadmu (UE Francja),
- 1 próbka kubek do kawy z niebieskim wzorem - migracja ołowiu i kadmu (import Chiny),
- 1 próbka szklanka 310 ml z kalkomanią z cytrynami - migracja ołowiu i kadmu (UE Bułgaria).

8.6. Nadzór nad żywnością specjalnego przeznaczenia i suplementami diety.

W 2024 roku w ramach kontroli urzędowej pobrano do badań laboratoryjnych 3 próbki suplementów diety oraz 3 próbki środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym:

- 1 próbkę suplementu diety zbadano w kierunku zawartości kofeiny i znakowania,
- 1 próbkę suplementu diety zbadano w kierunku zawartości magnezu, sodu, znakowania,
- 1 próbkę środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego w kierunku GMO i znakowania,
- 1 próbkę środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego w kierunku znakowania,
- 1 próbkę środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego w kierunku arsen całkowity, arsen nieorganiczny, kadm, ołów, rtęć, nikiel, znakowanie,

- 1 próbkę suplementu diety zbadano w kierunku zawartości witaminy C i znakowania.

W czasie kontroli sanitarnych w miejscach obrotu żywnością oceniono znakowanie 11 produktów z grupy „suplementy diety” – znakowanie nie uległo zakwestionowaniu.

9. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

9.1. Programy krajowe

Profilaktyka HIV/AIDS

Celem programu jest prowadzenie edukacji młodzieży i lokalnego społeczeństwa nt. HIV/AIDS oraz promowanie wykonywania testów przeciw wirusowi HIV. Temat bezpiecznych zachowań w zapobieganiu zakażeniom HIV i chorobie AIDS przeprowadza się w środowisku uczniów szkół ponadpodstawowych, realizując go w formie wykładów, projekcji filmowych, konkursów, szkoleń, poprzez rozdawnictwo ulotek i materiałów edukacyjnych. W materiały edukacyjne zaopatrzuje się Szkoły Ponadpodstawowe, Poradnię Dermatologiczną, w miarę możliwości Poradnię Lekarza Rodzinnego, Oddział Ratunkowy, Puby.

W ramach akcji „Bezpieczne Walentynki 2024” nawiązano współpracę z Zespołem Szkół Ponadpodstawowych w Kościanie, gdzie w holu głównym szkoły utworzono punkt informacyjno-edukacyjny dla uczniów. Wśród chętnych uczniów przeprowadzono ankietę wiedzy. Ankietę wypełniło 24 uczniów, wątpliwości dotyczące pytań w ankiecie były omawiane po jej wypełnieniu. Tematyczną pogadankę w ramach akcji przeprowadzono dla grupy seniorek z Klubu Integracji Społecznej. Zainteresowani mogli zaopatrzyć się w materiały edukacyjne. W tematyczne ulotki zaopatrzone Poradnię Dermatologiczną.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

11.09.2024 r. zostało zorganizowane i przeprowadzone szkolenie oraz warsztaty w ramach projektu Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV dla uczniów Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Nietążkowie. W szkoleniu wzięli udział uczniowie Technikum. Razem w szkoleniu uczestniczyły 23 osoby. Każdy uczestnik otrzymał dyplom oraz materiały edukacyjne, ulotki, informator „Co musisz wiedzieć o HIV/AIDS”, informację z adresami pkt. konsultacyjno-diagnostycznych.

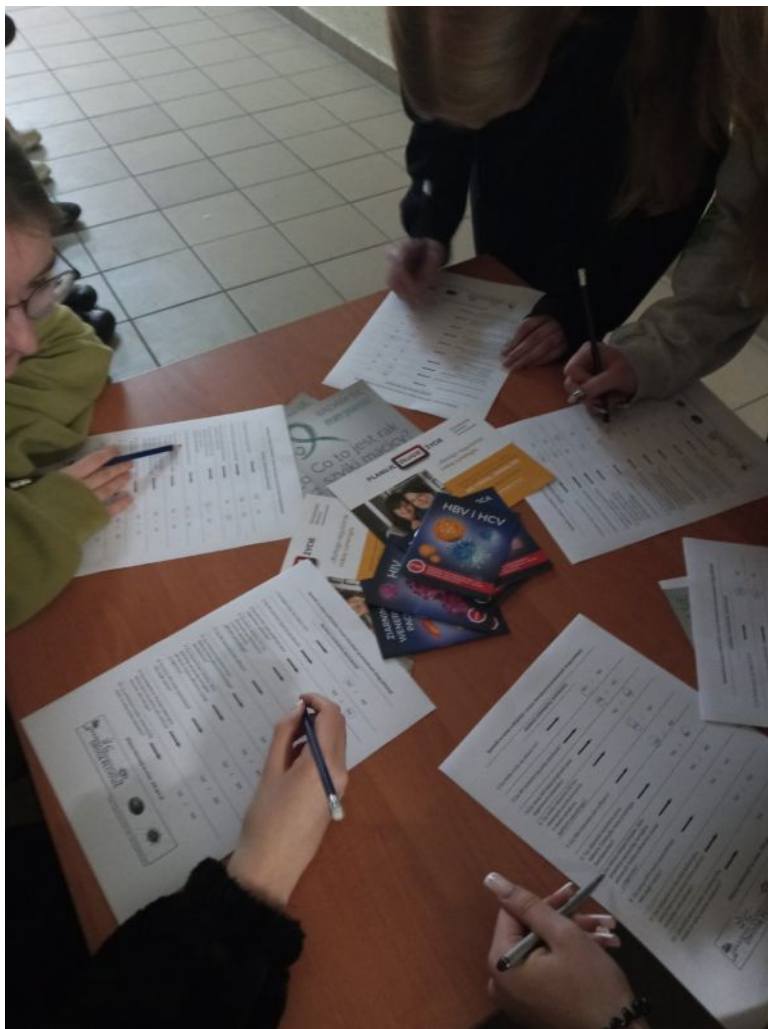
Jak co roku PSSE we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Kościanie uczestniczyła w przeprowadzeniu kolejnej edycji (XXII) konkursu pod hasłem „Nie daj szansy AIDS” na etapie powiatowym. Konkurs skierowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych i polegał na przygotowaniu przez uczniów plakatu zachęcającego do wykonania testu na HIV. W konkursie wzięły udział 2 szkoły ponadpodstawowe, na konkurs wpłynęły 2 prace. Praca, która zajęła I miejsce na etapie powiatowym, została przesłana na etap wojewódzki do Poznania.

W ramach Światowego Dnia AIDS na stronie internetowej PSSE umieszczono informację o Światowym Dniu AIDS, aktualnych Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych. 29.11.2024 r. w ramach Światowego Dnia AIDS w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Kościanie we współpracy z pielęgniarką szkolną utworzono na korytarzu szkoły punkt informacyjno-edukacyjny.

Na bieżąco w mediach społecznościowych zamieszczane są tematyczne informacje.

Zdjęcie nr 7. Szkolenie dla Młodzieżowych Liderów Zdrowia nt. HIV/AIDS

Zdjęcie nr 8. Punkt informacyjno-edukacyjny nt. HIV/AIDS w ZSP w Kościanie

Zdjęcie nr 9. Prelekcja dla uczestniczek Klubu Integracji Społecznej nt. HIV/AIDS

„Trzymaj Formę”

Celem działań w ramach programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży, poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o indywidualną odpowiedzialność i wolny wybór jednostki.

Wszystkie szkoły (12) biorące udział w programie zostały wyposażone w materiały do realizacji (Poradnik dla nauczyciela, scenariusz zajęć, plakat). Dla szkolnych koordynatorów przeprowadzono szkolenie, przedstawiono prezentację, omówiono cele i założenia programu, przedstawiono metodykę realizacji.

Program „Trzymaj Formę” jest atrakcyjny dla uczniów z uwagi na unikalne dwukierunkowe podejście promujące przyjemność zbilansowanego odżywiania z regularną aktywnością

fizyczną. Z każdym rokiem świadomość młodzieży i odpowiedzialność za swoje zdrowie jest coraz większa, dlatego kontynuacja tego programu ma głęboki sens.

„Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”

Program ma na celu upowszechnianie informacji o szkodliwości palenia tytoniu wśród społeczności, zmniejszenie zachorowań wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy oraz promowanie i upowszechnianie mody na niepalenie, głównie wśród uczniów i młodzieży. Na poziomie powiatowym program realizowany był przez pracowników PSSE OZiPZ. Na poziomie szkół i przedszkoli realizowali go wychowawcy klas i oddziałów „O” w przedszkolach, we współpracy ze Szkolną Służbą Zdrowia, w ciągu całego roku szkolnego.

Zorganizowano i przeprowadzono:

- we współpracy ze Starostwem Powiatowym konkurs na etapie powiatowym pod hasłem „Palić, nie palić – oto jest pytanie?” na wykonanie komiksu o tematyce antytytoniowej, skierowanego do uczniów klas V. W konkursie wzięło udział 9 szkół podstawowych na terenie powiatu, na konkurs wpłynęło 9 prac. Nagrodzono 3 prace oraz przyznano 1 wyróżnienie. Nagrody ufundowało Starostwo Powiatowe w Kościanie. Praca która zajęła I miejsce na etapie powiatowym została przesłana na etap wojewódzki do Poznania.

Zdjęcie nr 10. Nagrodzona praca konkursowa w konkursie „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

- szkolenie i warsztaty w ramach Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra tytoń dla uczniów VII klasy szkoły podstawowej nt.: szkodliwości palenia. W szkoleniu uczestniczyło 23 uczniów,

Zdjęcie nr 11. Szkolenie dla „Młodzieżowych Liderów Zdrowia – kontra tytoń”

- w ramach obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu zorganizowano i przeprowadzono we współpracy z Samorządowym Przedszkolem Nr 2 w Kościanie happening dla mieszkańców Osiedla Konstytucji w Kościanie. Dzieci rozdawały przechodniom tematyczne ulotki.

Zdjęcie nr 12. Happening przedszkolaków ulicami osiedla

Natomiast dla dzieci z Przedszkola „Wesołe Przedszkole” przeprowadzono tematyczny konkurs plastyczny. Na konkurs wpłynęło 13 prac. Nagrody i poczęstunek ufundowała PSSE.

Zdjęcie nr 13. Konkurs plastyczny „Wesołe Przedszkole”- wręczenie nagród

- w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia utworzono punkt informacyjno-edukacyjny dla czytelników Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kościanie. Z punktu skorzystało 16 osób. Zainteresowani mogli skorzystać z badania Smokelyzerem, zaopatrzyć się w tematyczne materiały. Natomiast dla pracowników Biblioteki przeprowadzono krótką tematyczną pogadankę oraz ankietę wiedzy.

Na stronie internetowej Stacji umieszcza się na bieżąco informacje o tematyce antytytoniowej, regulaminy konkursów oraz informacje z ich przebiegu.

Zdjęcie nr 14. Punkt informacyjno-edukacyjny w Miejskiej Bibliotece Publicznej

„Czyste Powietrze Wokół Nas”

Program skierowany jest do dzieci przedszkolnych z oddziałów „O” z udziałem rodziców i opiekunów. Ma charakter profilaktyczny, a przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Program realizowany był w 12 placówkach, łącznie wzięło w nim udział 471 dzieci oraz 188 rodziców. Placówki biorące udział w programie zostały zaopatrzone w materiały do jego realizacji.

„Bieg po zdrowie”

Program skierowany jest do uczniów IV klas szkoły podstawowej, grupa wiekowa (9-10 lat). Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. Zajęcia prowadzone są metodami aktywizującymi i zróżnicowanymi. Program angażuje nie tylko środowisko szkolne, ale i domowe uczniów. W roku 2024 program był realizowany w 7 szkołach, wzięło w nim udział 247 uczniów oraz 199 rodziców. Szkoły realizujące program zostały zaopatrzone w materiały do jego realizacji.

„Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Jest to ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Oprócz treści dydaktycznych program ma duże możliwości praktycznego działania w postaci wycieczek, spotkań z przedstawicielami różnych zawodów (np. pszczelarz, ogrodnik, rolnik). Dzięki realizacji programu dzieci poznają nieprzetworzone produkty ekologiczne, poznają znaki jakimi oznacza się żywność ekologiczną. W programie, w roku 2024, wzięło udział 5 przedszkoli, 266 dzieci i 249 rodziców.

9.2. Programy i Projekty wojewódzkie

„Mamo, Tato – co Wy na to?”

Program skierowany jest do dzieci 5 i 6-letnich oraz ich rodziców i opiekunów. Celem ogólnym programu jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów dzieci na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Ponadto program ma na celu podniesienie wiedzy rodziców i opiekunów na temat wybranych elementów rozwoju emocjonalnego, psychicznego i społecznego, ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych wśród dzieci. Łącznie w programie wzięły udział 23 placówki, 460 dzieci oraz 477 rodziców. Wszystkie placówki zostały wyposażone w materiały edukacyjne w postaci broszur dla dzieci i rodziców, odblasku w kształcie puzzla dla każdego dziecka.

W placówkach realizujących program na zebraniach zapoznano rodziców z treścią programu, omówiono poszczególne rozdziały tematyczne, przekazano rodzicom broszury.

W opinii kadry przedszkolnej program jest ciekawy, dobrze opracowany i oprzyrządowany. Broszura dla dzieci i rodziców okazała się strzałem w dziesiątkę, teksty trafiają do dzieci i rodziców.

„Mały kleszcz- duży problem?”

W ramach programu zorganizowano i przeprowadzono szkolenie dla seniorów z Klubu Integracji Społecznej przy OPS w Kościanie w formie wykładu i projekcji filmowej.

W szkoleniu uczestniczyły 23 osoby. Uczestnicy otrzymali materiały edukacyjne w postaci plakatów, ulotek i kleszczołapek. Przeprowadzono 6 pogadań dla uczestników półkolonii podczas akcji lato, w których uczestniczyło 127 dzieci.

**Zdjęcie nr 15. Szkolenie dla uczestniczek Klubu Integracji Społecznej w Kościanie
nt. kleszczy**

**Zdjęcie nr 16. Szkolenie dla uczestniczek Klubu Integracji Społecznej w Kościanie
nt. kleszczy**

Profilaktyka Raka Szyjki Macicy – „Wybierz życie – pierwszy krok”

Celem programu jest edukacja młodzieży ze szkół ponadpodstawowych, głównie dziewcząt, mająca zwiększyć poziom wiedzy nt. zapobiegania chorobom nowotworowym ze szczególnym uwzględnieniem raka szyjki macicy. Program realizowany był w 3 szkołach ponadpodstawowych. W programie wzięło udział 1196 uczniów oraz 250 rodziców.

Do realizacji wykorzystuje się wcześniej otrzymane pakiety z materiałami edukacyjnymi.

Program realizuje się wg scenariuszy zajęć z Poradnika dla Koordynatora programu, wykład, projekcja filmowa, ankieta. W roku 2024 wszystkie szkoły realizujące program otrzymały tematyczne ulotki, zakładki i plakaty, a szkolni koordynatorzy mieli możliwość uczestniczenia w szkoleniu.

Profilaktyka Czerniaka „Znamie! Znam je?”

Celem programu jest edukacja młodzieży ze szkół ponadpodstawowych, mająca zwiększyć poziom wiedzy nt. zapobiegania chorobom nowotworowym ze szczególnym uwzględnieniem nowotworu skóry czerniaka. Program realizowany był w 2 szkołach ponadpodstawowych.

W programie wzięło udział 1203 uczniów.

Do realizacji programu szkolni koordynatorzy otrzymali materiały edukacyjne w postaci Poradnika dla koordynatora, plakaty, tematyczne ulotki.

Profilaktyka Raka Piersi „Co kryją Twoje piersi?”

Celem ogólnym projektu jest szybsze wykrywanie nowotworów piersi wśród mieszkańców województwa wielkopolskiego. Dostarczenie wiedzy dotyczącej epidemiologii występowania nowotworów piersi w województwie na tle kraju, dostarczenie wiedzy nt. patogenezы czynników ryzyka i objawów chorobowych oraz wiedzy nt. profilaktyki raka piersi i motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym. Odbiorcami projektu są uczniowie szkół ponadpodstawowych, rodzice, pracownicy zakładów pracy, członkowie stowarzyszeń, kół gospodyń, klubów seniora, uniwersytetów trzeciego wieku i innych. W ramach projektu przeprowadzono 6 szkoleń - 2 dla uczniów szkół ponadpodstawowych (35 uczniów) i 4 dla innych grup odbiorców (seniorzy, kadra przedszkolna - razem 78 osób). Podczas szkoleń przeprowadza się pokaz samobadania piersi z użyciem fantomu, uczestnicy mogą zaopatrzyć się w tematyczne ulotki i kalendarzyki badań piersi.

Zdjęcie nr 17. Szkolenie w ramach programu „Co kryją Twoje piersi?” - seniorzy Sołectwo Gryżyna

Zdjęcie nr 18. Seniorki z Sołectwa Gryżyna – pokaz samobadania na fantomach

Zdjęcie nr 19. Punkt informacyjno-edukacyjny w Tlenowni w Czempiniu

Profilaktyka higieny jamy ustnej „Zdrowe zęby mam!”

Celem ogólnym projektu jest budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad poprawnej higieny jamy ustnej wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Zwiększenie świadomości dzieci dotyczącej konieczności codziennej, systematycznej dbałości o zdrowie jamy ustnej i zębów oraz utrwalanie wiedzy nt. podstawowych zasad profilaktyki próchnicy. Adresatami projektu są uczniowie klas I-III szkoły podstawowej. Zajęcia prowadzi się w formie pogadarek przy wykorzystaniu prezentacji multimedialnej i modelu szczęki. Przeprowadzono 14 pogadarek z instruktażem prawidłowego mycia zębów dla 287 uczniów.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Wszyscy uczestnicy zajęć otrzymali tematyczne broszurki, magnesy z logo projektu, kalendarzyki mycia zębów. W ramach projektu przeprowadzono na etapie powiatowym konkurs plastyczny „Myję zęby - moje odbicie w lustrze”. W konkursie wzięło udział 10 szkół. Na konkurs wpłynęło 25 prac. Komisja wybrała i nagrodziła 3 prace.

Zdjęcie nr 20. Materiały dydaktyczne do realizacji projektu

„Talerz zdrowego żywienia”

Celem ogólnym projektu jest popularyzacja wiedzy na temat grup produktów żywnościowych, odpowiedniej ich proporcji w zbilansowanej diecie, budowanie właściwych nawyków żywieniowych. Adresatami projektu są dzieci w wieku przedszkolnym (5 i 6-latki) oraz wczesnoszkolnym (I-III klasa szkoły podstawowej). Odbyła się wersja pilotażowa, w trakcie której przeprowadzono zajęcia dla 2 grup przedszkolnych (26 dzieci) i 2 grup wczesnoszkolnych (45 uczniów).

9.3. Interwencje nieprogramowe

Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania:

Kampania Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) pt.: „Wybieraj zdrową żywność”

Kampania ma na celu zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w UE oraz zachęcanie do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Kierowana jest do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców w wieku 25 – 45 lat.

Informacje o kampanii umieszczane są na bieżąco na FC i stronie internetowej PSSE. Tematyczne informacje można uzyskać podczas pikników profilaktycznych organizowanych w ramach współpracy przez PSSE z innymi instytucjami.

Podsumowanie działalności

Działalność OZiPZ w Kościanie jest realizowana zgodnie z zadaniami określonymi w ustawie o Inspekcji Sanitarnej. Zmierzają one do poprawy zdrowia społeczeństwa. W tym celu organizowane są akcje informacyjne i realizowane programy prozdrowotne. Spotykają się one z zainteresowaniem ze strony odbiorców. Skuteczność działań wychowawczo-zdrowotnych w dużej mierze jest uzależniona od warunków zewnętrznych najbliższego środowiska, dlatego działania nasze ukierunkowane są głównie na współpracę z dyrektorami szkół i przedszkoli, Szkolną Służbą Zdrowia, pedagogami, wychowawcami.

Bardzo dobrze układa się współpraca ze Starostwem Powiatowym, które występuje jako współorganizator imprez i fundator nagród. Programy edukacyjne prowadzone są również przy współpracy z Polskim Towarzystwem Oświaty Zdrowotnej, Hufcem Pracy, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Kościańskim Ośrodkiem Kultury, Świetlicą Socjoterapeutyczną, Miejską Biblioteką Publiczną, Sołectwami.

10. Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny działając na wniosek inwestora, podmiotu gospodarczego lub upoważnionego organu realizuje następujące zadania:

- 1) Zajmuje stanowiska w zakresie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko na podstawie wymagań wynikających z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.),
- 2) wydaje opinie o projektach dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.),
- 3) wydaje opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.),
- 4) wydaje opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na podstawie wyżej cytowanej ustawy,
- 5) uzgadnia dokumentację projektową w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych na podstawie zapisu art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 416),
- 6) zajmuje stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 416) oraz art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. 2024 r., 725 z późn. zm.),
- 7) przeprowadza kontrole i wizje lokalne przed zajęciem stanowiska i wydaniem opinii,

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

- 8) zajmuje stanowisko w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych w innych sprawach będących w kompetencji PPIS, w tym uzgadnia warunki zabudowy w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- 9) wydaje decyzje płatnicze za czynności wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

LP.	ZAKRES TEMATYCZNY	ILOŚĆ SPRAW w okresie sprawozdawczym
1.	Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	10
2.	Opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	2
3.	Opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	36
4.	Wydawanie opinii w sprawach uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	29
5.	Zajmowanie stanowisk w innych sprawach, w tym: - uzgodnienia warunków zabudowy - wnioski do planów zagospodarowania przestrzennego - milczące załatwienie sprawy - wystawianie decyzji płatniczych za czynności wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego - opinia sanitarna o lokalu apteki	119 (45) (13) (2) (58) (1)
6.	Zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych	44
7.	Uzgodnienia dokumentacji projektowej w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych	14
	OGÓŁEM	254

Tabela nr 15. Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii w poszczególnych zakresach tematycznych w roku 2024.

11. Zakończenie

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku 2024 była ochrona zdrowia ludzkiego poprzez czynności związane ze stałymi działaniami polegającymi na ochronie zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i chorób powodowanych warunkami środowiska.

Zadania powyższe wynikają z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2024 r., 416). Jednym z głównych zadań było utrzymanie wysokiego poziomu usług poprzez wdrożenie, utrzymanie i doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z normą PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek inspekcyjnych”, wdrażano również programy wspomagające pracę pracowników w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Do najważniejszych zadań wymagających dalszych skutecznych działań ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy:

1. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w powiecie kościańskim.
2. Wzmoczenie nadzoru nad poprawą jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
3. Dostosowaniem obiektów do wymagań prawa żywnościowego, a w szczególności wdrożenia zasad systemu HACCP.
4. Prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej.

Pracownicy Inspekcji Sanitarnej często uczestniczą w różnych działaniach, które promują zachowania prozdrowotne wśród obywateli, uświadamiając ich czym zajmuje się Inspekcja Sanitarna. W siedzibie udzielane są porady grzybowe, a na festynach, na które zapraszana jest Inspekcja Sanitarna organizowane jest stoisko informacyjno-edukacyjne, gdzie pracownicy Inspekcji udzielają porad i instruktaży. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej przeprowadzają szkolenia i pogadanki wśród różnych grup społecznych i wiekowych. Idąc z duchem czasu działania wykonywane przez pracowników Inspekcji Sanitarnej oraz różne akcje edukacyjne prowadzone są również w mediach społecznościowych, by dotrzeć do jak najszerszej grupy odbiorców.

Załącznik nr 1. Wykaz rycin

Ryc. 1. Mapa powiatu kościańskiego

Załącznik nr 2. Wykaz tabel

Tabela nr 1. Sytuacja demograficzna.

Tabela nr 2. Liczba zachorowań na choroby zakaźne w latach 2023 – 2024.

Tabela nr 3. Liczba dzieci u których wykonano szczepienia przeciw HPV w placówkach medycznych uczestniczących w programie.

Tabela nr 4. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie powiatu kościańskiego wg wydajności dobowej produkcji.

Tabela nr 5. Liczba kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli.

Tabela nr 6. Liczba pobranych próbek wody - baseny.

Tabela nr 7. Liczba przeprowadzonych kontroli - baseny.

Tabela nr 8. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją według liczby zatrudnionych w powiecie kościańskim w roku 2024 r.

Tabela nr 9. Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych.

Tabela nr 10. Posiadane przez szkoły i placówki certyfikaty na meble.

Tabela nr 11. Posiadane przez szkoły i placówki certyfikaty na urządzenia i sprzęt sportowy.

Tabela nr 12. Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej w szkołach.

Tabela nr 13. Prowadzenie dożywiania w szkołach.

Tabela nr 14. Próby kwestionowane w 2024 r.

Załącznik nr 3. Wykaz zdjęć

Zdjęcie nr 1. Wyremontowana część budynku przeznaczona na Oddział Przedszkolny w Starym Gołębinie.

Zdjęcie nr 2. Sala zajęć 5,6-latków w Oddziale Przedszkolnym w Starym Gołębinie.

Zdjęcie nr 3. Sala zajęć 3,4-latków w Oddziale Przedszkolnym w Starym Gołębinie.

Zdjęcie nr 4. Wyremontowane sanitariaty w Oddziale Przedszkolnym w Starym Gołębinie.

Zdjęcie nr 5. Pomieszczenie szatni w Oddziale Przedszkolnym w Starym Gołębinie.

Zdjęcie nr 6. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów przeprowadzona wśród uczniów Zespołu Szkół w Czachu.

Zdjęcie nr 7. Szkolenie dla Młodzieżowych Liderów Zdrowia nt. HIV/AIDS,

Zdjęcie nr 8. Punkt informacyjno-edukacyjny nt. HIV/AIDS w ZSP w Kościanie.

Zdjęcie nr 9. Prelekcja dla uczestniczek Klubu Integracji Społecznej nt. HIV/AIDS.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Zdjęcie nr 10. Nagrodzona praca konkursowa w konkursie „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”.

Zdjęcie nr 11. Szkolenie dla „Młodzieżowych Liderów Zdrowia – kontra tytoń”.

Zdjęcie nr 12. Happening przedszkolaków ulicami osiedla.

Zdjęcie nr 13. Konkurs plastyczny „Wesołe Przedszkole”- wręczenie nagród.

Zdjęcie nr 14. Punkt informacyjno- edukacyjny w Miejskiej Bibliotece Publicznej.

Zdjęcie nr 15. Szkolenie dla uczestniczek Klubu Integracji Społecznej w Kościanie nt. kleszczy.

Zdjęcie nr 16. Szkolenie dla uczestniczek Klubu Integracji Społecznej w Kościanie nt. kleszczy.

Zdjęcie nr 17. Szkolenie w ramach programu „Co kryją Twoje piersi?’ - seniorzy Sołectwo Gryżyna.

Zdjęcie nr 18. Seniorki z Sołectwa Gryżyna – pokaz samobadania na fantomach.

Zdjęcie nr 19. Punkt informacyjno-edukacyjny w Tlenowni w Czempiniu.

Zdjęcie nr 20. Materiały dydaktyczne do realizacji projektu.

Załącznik nr 4. Wykaz wykresów

Wykres nr 1 *Ludność w powiecie kościańskim.*

Stan na dzień 30.06.2024. - źródło GUS.

Opracowanie graficzne:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie dr inż. Piotr Zielonka,

Starszy asystent Karolina Nowacka

W opracowaniu wykorzystano fotografie udostępnione przez:

- Dyrektora Przedszkola Samorządowego w Czempiniu